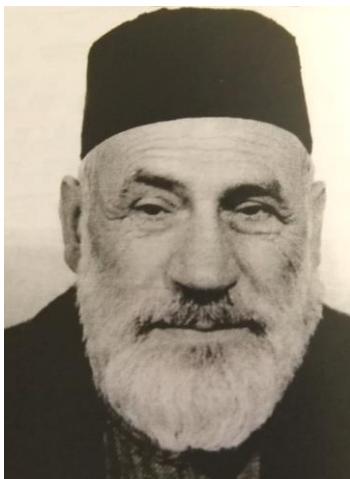
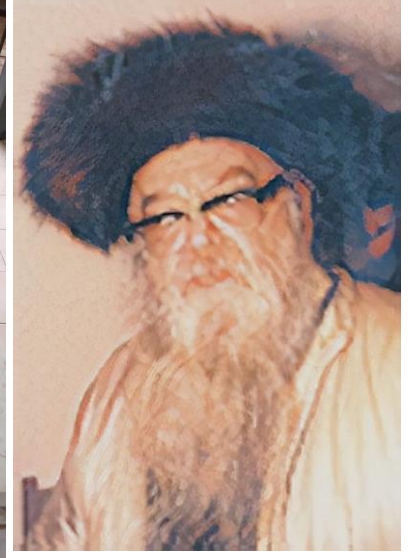

פניני הצדיקים

רבי דובער זצ"ל הידוע כמגיד ממזריטש: נולד בעיירה לוקאטש שלידי העיר רובנו בשנת ה'תס"ד (1704). למשפחתו היה כתב יחוס עד ר' יוחנן הסנדלר. כבר בגיל צעיר ניכרו בו כשרונות נעלים ובהתמדתו העצומה. למד בתחילה בלבוב (למברג). לאחר שנישא שימש כמלמד במזריטש והחל ללמוד את תורת הקבלה. שימש מגיד בטורשין, בקוריץ ובדובנא. ניחן במתק שפתיים ובכשרון השכנוע. לאחר פטירת הבעש"ט נבחר לממלא מקומו והתיישב במזריטש שהפכה למרכז החסידות. אלפים נהרו לשמוע תורה מפיו.

הבעש"ט התבטא פעם על ר' דב: "יודע אני כי הדב הזה אין לו רגליים (הרב היה נכה ברגליו), אבל יש לו ידיים רחבות, לקרב בהן את הלבבות, ומסוגל הוא לאחד תחת הנהגתו את כל אלה הנאמנים לחסידות", שהפיצו את תורתו ברחבי אירופה. בעל רוח-הקודש. גאון בנגלה ובנסתר. רבים פנו אליו ונושעו.

מסופר כי טרם פטירתו, ב-י"ז כסלו ה'תקל"ג אמר לבעל התניא כי בשלושת ימי חייו האחרונים, רואה האדם רק את דבר ה' הנמצא בכל דבר גשמי. כעבור יומיים, תפס המגיד בידיו של ר' שניאור ואמר לו: "י"ט בכסלו הוא ההילולא של שנינו". בטהרתו, האדמו"ר הזקן ביקש שניחוהו ויטבול הרב בעצמו, וכך היה, המגיד לאחר פטירתו טבל שלוש פעמים! נפטר ב-י"ט כסלו ה'תקל"ג (1772). ציונו באניפולי. חי כ-68 שנים.

אביו: ר' אברהם (מיוחס עד לר' יוחנן הסנדלר). **אימו:** מרת חווה. **אשתו:** מרת קיילא (בתו של ר' שלום שכנא). **בנו:** ר' אברהם המלאך. **מרבותיו:** ר' יעקב יהושע הירש פאלק (בעל ה"פני יהושע"), ר' ישראל הבעל שם-טוב.

מתלמידיו: ר' אהרון הגדול מקרלין, ר' שמואל-שמלקא, ר' פנחס לוי הורביץ (בעל ה"הפלאה"), ר' לוי יצחק מברדיטשוב, ר' מנחם נחום מצ'רנוביל, ר' שניאור זלמן מלאדי (בעל ה'תניא'), ר' יעקב יצחק הורוביץ ('החוזה מלובלין'), ר' אלימלך מליז'נסק ('הנעם אלימלך'), ר' שלמה מקרלין, ר' שלמה לוצקר, ר' אברהם חיים, ר' אשר צבי מאוסטראה ועוד רבים.

מספריו: לוקטו ע"י תלמידיו ובייחוד ע"י ר' שלמה מלוצק: **ימגיד דבריו ליעקב יאור תורה יאור האמת יכתבי קודש ילקוטי אמרים יתורת המגיד ממזריטש**

פעם אחד ישב אצלו אחד מתלמידיו ימים רבים והיה נחפז לנסוע לביתו, ולא נתן לו רשות, פעם אחת הפציר התלמיד ברבינו מאוד, עד שנתן לו רשות, ואולם הזהירו ואמר לו: "לך לשלום, רק שמור על חפצך שלא יגנבו ממך בדרך". התלמיד שמע את דברי הרב, השתומם ונסע לדרכו.

הלה יצא וכבר ביום הראשון מנסיעתו לן בלילה במלון אחד, והנה בקומו בבוקר מצא את עצמו בלי לבוש אחד, כי הכול נגנב ממנו, וחזר בפחי נפש בחזרה למזריטש וסיפר לרבינו, מה אירע עימו.

רבינו הביט בו ואמר: "הן אמרתי לך, שתשמור את חפצך בדרך, לבל יגנבו ממך", והוסיף ואמר לו: "אל תדאג כלל, אחזיר לך חפצך בשלימות, לך אל מקום פלוני בערך רחוק פרסה אחת מהמלון ותמצא שם איש אחד וכה תארו, ותאמר לו: 'רבינו ציוה שתחזיר לי החפצים שגנבת בלילה במלון הזה', ובוודאי יחזור לך בשלימות.

התלמיד לא איחר לעשות כן, שכן ידע כי רבינו בעל רוח-הקודש, ואכן מצא את האיש, כפי שרבינו סיפר לו ואמר לאיש, כפי מה שציווה רבינו. הלה השתומם מאוד מדבריו, הודה מיד ואמר: "אמת הוא כדברי רבך, הגניבה היא אצלי ואני אחזיר לך את הכל בשלימות, אולם רצוני להחזיר את החפצים ליד רבך דווקא, כי יש לי שאלה קטנה לשאול ממנו", ונסעו שניהם ביחד.

כשהגיעו לפני רבינו, אמר האיש: "אדוני איש צדיק, האמת היא, שהגניבה בידי, אך לא אחזיר דבר, עד אשר כבודו ישיב לי על שאלתי", ואמר, "הנה אני רואה, שאיש אלקים קדוש הוא, אשר ה' נתן לו עיניים זכות וטהורות לראות מרחוק, אך זה אשאל מכבודו, הלא טוב היה, שיתכל בעת הזה בדבר שבקדושה ולא להשפיל ראייתו הטהורה בדברים שפלים כאלו לראות, איך הגנבים גונבים".

אמר לו הצדיק: "בני, יפה שאלת ואשיב לך על שאלתך ותמיהתך. האמת אגיד, שבעת שהייתי בבית-הכסא, שהוא מקום שאסור להרהר בדבר שבקדושה, וכן איני מהרהר אף בדברי חול, בזה הזמן ראיתי איך שלקחת את החפצים של תלמידי". והחזיר לו החפצים שלו בשלימות. (סיפורים נוראים)

והוא יודע כי רבינו בעל רוח-הקודש, ואכן מצא את האיש, כפי שרבינו סיפר לו ואמר לאיש, כפי מה שציווה רבינו. הלה השתומם מאוד מדבריו, הודה מיד ואמר: "אמת הוא כדברי רבך, הגניבה היא אצלי ואני אחזיר לך את הכל בשלימות, אולם רצוני להחזיר את החפצים ליד רבך דווקא, כי יש לי שאלה קטנה לשאול ממנו", ונסעו שניהם ביחד.

אם ראשונים כמלאכים - הרב דבֿער הידוע כמגיד ממזריטש זצ"ל

רבי דובער זצ"ל הידוע כמגיד ממזריטש: נולד בעיירה לוקאטש שלידי העיר רובנו בשנת ה'תס"ד (1704). למשפחתו היה כתב יחוס עד ר' יוחנן הסנדלר. כבר בגיל צעיר ניכרו בו כשרונות נעלים ובהתמדתו העצומה. למד בתחילה בלבוב (למברג). לאחר שנישא שימש כמלמד במזריטש והחל ללמוד את תורת הקבלה. שימש מגיד בטורשין, בקוריץ ובדובנא. ניחן במתק שפתיים ובכשרון השכנוע. לאחר פטירת הבעש"ט נבחר לממלא מקומו והתיישב במזריטש שהפכה למרכז החסידות. אלפים נהרו לשמוע תורה מפיו.

הבעש"ט התבטא פעם על ר' דב: "ידוע אני כי הדב הזה אין לו רגליים (הרב היה נכה ברגליו), אבל יש לו ידיים רחבות, לקרב בהן את הלבבות, ומסוגל הוא לאחד תחת הנהגתו את כל אלה הנאמנים לחסידות", שהפיצו את תורתו ברחבי אירופה. בעל-רוח-הקודש. גאון בנגלה ובנסתר. רבים פנו אליו ונושעו. מסופר כי טרם פטירתו, ב-י"ז כסלו ה'תקל"ג אמר לבעל התניא כי בשלושת ימי חייו האחרונים, רואה האדם רק את דבר ה' הנמצא בכל דבר גשמי. כעבור יומיים, תפס המגיד בידיו של ר' שניאור ואמר לו: "י"ט בכסלו הוא ההילולא של שנינו". בטירתו, האדמו"ר הזקן ביקש שיניחוהו ויטבול הרב בעצמו, וכך היה, המגיד לאחר פטירתו טבל שלוש פעמים! נפטר ב-י"ט כסלו ה'תקל"ג (1772). ציונו באניפולי. חי כ-68 שנים.

אביו: ר' אברהם (מיוחס עד לר' יוחנן הסנדלר). **אימו:** מרת חווה. **אשתו:** מרת קיילא (בתו של ר' שלום שכנא). **בנו:** ר' אברהם המלאך. **מרבתינו:** ר' יעקב יהושע הירש פאלק (בעל ה"פני יהושע"), ר' ישראל הבעל שם-טוב.

מתלמידיו: ר' אהרון הגדול מקרלין, ר' שמואל-שמלקא, ר' פנחס לוי הורביץ (בעל ה'הפלאה'), ר' לוי יצחק מברדיטשוב, ר' מנחם נחום מצ'רנוביל, ר' שניאור זלמן מלאדי (בעל ה'תניא'), ר' יעקב יצחק הורביץ ('החוזא מלובלין'), ר' אלימלך מליז'נסק (בעל ה'נעם אלימלך'), ר' שלמה מקרלין, ר' שלמה לוצקר, ר' אברהם חיים, ר' אשר צבי מאוסטראה ועוד רבים. **מספרינו:** לוקטו ע"י תלמידיו ובייחוד ע"י ר' שלמה מלוצק: **ימגיד דבריו ליעקב יאור תורה יאור האמת יכתבי קודש ילקוטי אמרים יתורת המגיד ממזריטש**

כשרבי ר' בער היה בן שמונה פרצה בעיר לוקאטש דלקה גדולה. באותה התקופה רוב בתי העיירה היו עשויים מעץ, ולכן כילתה האש בתים רבים. בין היתר נשרף גם בית הוריו. אמו חרפה את נפשה והוציאה את ילדיה מן הבית הבווער, ולאחר מכן ניצבה במרחק מן השרפה ולא פסקה לבכות.

בראותו את הצער של אמו, פנה אליה ושאל: "אמא, מדוע תבכי כל כך? כלום ראוי לשפוך דמעות שליש על בית ורהיטים מעץ? והרי חז"ל אמרו: 'כשם שמברכים על הטובה כך מברכים על הרעה' - גם ביתו של הקב"ה נשרף - ודיו לעבד להיות כרבו". "לא, ילדי", אמרה אליו אמו, "לא בגלל הבית אני בוכה, אלא בגלל מגילת היוחסין של אבא שנשרפה. שלשלת היחס שלנו נמשכת עד לתנא רבי יוחנן הסנדלר, ולמעלה בקודש עד דוד המלך ע"ה". "אמא, אל תבכי, הנני מבטיח לך, שכאשר אגדל בעזרת ה' אכתוב לך מגילת יוחסין חדשה, שתתחיל בי!".

הסיבה לכך שהרב זכה בבן צדיק, אברהם המלאך מובא בספר "תפראת נשים": אשתו של המגיד ממזריטש, הגיעה בשעת לילה מאוחרת למקוהו, והבלנית עמדה לסגור ובשום פנים ואופן לא נאותה לפתוח לה. עמדה הצדקת והתחננה בדמעות שליש והבלנית סרבה. והנה נעצרה כרכרה הדורה ומתוכה יצאו ארבע נשים אצילות, שילמו וביקשו להיכנס. כמובן לנשים כה חשובות לא יכלה לסרב. נכנסו הנשים החשובות, ואף אשת המגיד נכנסה עימהן טבלו כולן והציעו לאשת המגיד להסיעה לביתה. כשהגיעו הביתה לפתע נעלמה הכרכרה. סיפרה האשה את המעשה לבעלה. אמר לה בעלה: "דעי לך שהיו אלה האמהות הקדושות, שרה, רבקה, רחל ולאה שבאו לעזרתך, כדי שתזכי אף את לטבול". מסירות הנפש של האשה - גדולה ממסירות הנפש של הבעל.

ע"י ר' יצחק אברהם לנה"ג מצינו שגדלו ויהו יארוף

בשנות נעוריו נהג לשבת כמה ימים בשבוע בתענית, וסיגף את גופו לפי ספרי הקבלה ועפ"י שיטת האר"י הקדוש. למרות שלא היה לו שום רכוש וביתו היה שרוי בעוני ובדחקות - לא היו לו שום טענות כלפי אף אחד ולא התלונן לפני אף אחד, רק חי עם בטחון בה', ככתוב "ברוך הגבר אשר יבטח בה". פעם אחת נכנסה אליו אשתו לחדרו ביושבו עסוק בלימודו ובכתה לפניו על המצב הנורא, כשילדו רעב לפת לחם. בשמעו את המלים פרצה לראשונה מלבו של הצדיק אנחה עמוקה. מיד נשמעה בת קול משמים: "בגלל האנחה הקשה והעמוקה, שכאילו טענת כלפי הרבש"ע - הפסדת חלקך בעולם הבא". בשמעו זאת הצטער מאוד, אולם מיד התעשת ואמר בשמחה: "מעכשיו אוכל לעבוד את הבורא שלא על מנת לקבל פרס". ברגע זה נשמעה שוב בת קול משמים: "בגלל שמחתך לעבוד את ה' שלא על מנת לקבל פרס, החזירו לך חלקך בעולם הבא, אבל, להבא תהא נזהר לא להתרעם, שכן הבורא הוא רחמן כרחם אב על בנים".

רבי דובער זצ"ל הידוע כמגיד ממזריטש: נולד בעיירה לוקאטש שלידי העיר רובנו בשנת ה'תס"ד (1704). למשפחתו היה כתב יחוס עד ר' יוחנן הסנדלר. כבר בגיל צעיר ניכרו בו כשרונות נעלים ובהתמדתו העצומה. למד בתחילה בלבוב (למברג). לאחר שנישא שימש כמלמד במזריטש והחל ללמוד את תורת הקבלה. שימש מגיד בטורשין, בקוריץ ובדובנא. ניחן במתק שפתיים ובכשרון השכנוע. לאחר פטירת הבעש"ט נבחר לממלא מקומו והתיישב במזריטש שהפכה למרכז החסידות. אלפים נהרו לשמוע תורה מפיו.

הבעש"ט התבטא פעם על ר' דב: **"יודע אני כי הדב הזה אין לו רגליים (הרב היה נכה ברגליו), אבל יש לו ידיים רחבות, לקרב בהן את הלבבות, ומסוגל הוא לאחד תחת הנהגתו את כל אלה הנאמנים לחסידות"**, שהפיצו את תורתו ברחבי אירופה. **בעל רוח-הקודש. גאון בנגלה ובנסתר.** רבים פנו אליו ונושעו. מסופר כי טרם פטירתו, ב-י"ז כסלו ה'תקל"ג אמר לבעל התניא כי בשלושת ימי חייו האחרונים, רואה האדם רק את דבר ה' הנמצא בכל דבר גשמי. כעבור יומיים, תפס המגיד בידיו של ר' שניאור ואמר לו: **"י"ט בכסלו הוא ההילולא של שנינו"**. בטהרתו, האדמו"ר הזקן ביקש שיניחוהו ויטבול הרב בעצמו, וכך היה, **המגיד לאחר פטירתו טבל שלוש פעמים!** נפטר ב-י"ט כסליו ה'תקל"ג (1772). ציונו באניפולי. חי כ-68 שנים.

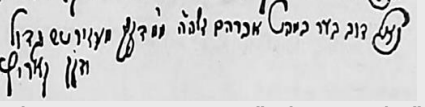

אביו: ר' אברהם (מיוחס עד לר' יוחנן הסנדלר). **אימו:** מרת חווה. **אשתו:** מרת קיילא (בתו של ר' שלום שכנא). **בנו:** ר' אברהם המלאך. **מרבתי:** ר' יעקב יהושע הירש פאלק (בעל ה"פני יהושע"), ר' ישראל הבעל שם-טוב. **מתלמידיו:** ר' אהרון הגדול מקרלין, ר' שמואל-שמלקא, ר' פנחס לוי הורביץ (בעל ה'הפלאה'), ר' לוי יצחק מברדיטשוב, ר' מנחם נחום מצ'רנוביל, ר' שניאור זלמן מלאדי (בעל ה'תניא'), ר' יעקב יצחק הורוביץ (החזזה מלובלין), ר' אלימלך מליז'נסק (ה'נעם אלימלך'), ר' שלמה מקרלין, ר' שלמה לוצקר, ר' אברהם חיים, ר' אשר צבי מאוסטראה ועוד רבים. **מספריו:** לוקטו ע"י תלמידיו ובייחוד ע"י ר' שלמה מלוצק: **ימגיד דבריו ליעקב יאור תורה יאור האמת יכתבי קודש ילקוטי אמרים יתורת המגיד ממזריטש**

היה זה בשחר החסידות. סוחרים מכל רחבי אירופה נהרו ליריד השנתי הגדול בקניגסברג. ביניהם קבוצת סוחרים מליטא, מינסק, קובנה, פינסק וסלוצק. במהלך המסע עלה עניין החסידות. החלו הסוחרים לדבר סרה בחסידות ובמנהיגיה. רק הסוחר מסלוצק שתק. לפתע הזכיר אחד מהחבורה את שמו של המגיד ממזריטש, בנימת ביטול. מיהר הסוחר מסלוצק להסותו. **"על המגיד ממזריטש אסור לפצות פה!"**, קרא ועורר עליו מיד את תמיהת חבריו. **"גם אתה נתפסת!?"**, שאלו. "הקשיבו ואספר לכם מעשה שאירע לא מכבר בעירנו ותשפטו בעצמכם".

לפני מספר חודשים יצאתי לרגל עסקיי למסע ארוך. לילה אחד תעיתי בדרך וסטיתי ממסלול נסיעתי המתוכנן. הגעתי לעיירה שאת שמה לא ידעתי. תרתי אחר בית לעשות בו את הלילה. ניגשתי לבית הראשון, שבקע ממנו אור. נקשתי על הדלת והוזמנתי פנימה. רק אז נודע לי, כי הגעתי למזריטש אל המגיד בכבודו ובעצמו. הגושה לי ארוחה וסעדתי את לבי. פתאום יצא המגיד מחדרו והתקרב אליי. הוא נתן בי מבט חודר והושיט לי יד. "שלום עליכם ר' יהודי", אמר.

"עליכם השלום", השבתי. המגיד שלני לשמי ולמקום מגוריי ועיניתי לו. "אם התגלגלת לכאן, אין זה לחינם. שמא יש דבר כלשהו בעירכם הדורש תיקון?". שתקתי. למעשה עזבתי את העיר מספר שבועות קודם לכן ולא ידעתי כי פרצה המגפה קשה בסלוצק. מגפה שפגעה בעיקר בילדים הקטנים. המגיד אמר: **"לפני ימים אחדים היה בנך חולה מאוד ועמד על סף מוות"**. אולם אל דאגה, ברוך ה' נחלץ ממחלתו ועתה הוא בריא לגמרי". הבטתי במגיד בתדהמה. לא פקפקתי בכוננות דבריו והודיתי לה' על החלמת בני. המגיד הוסיף ואמר: "כשתחזור לסלוצק תהיה עד למגפה הקשה, המשתוללת ופוגעת בילדים רבים. תמצא את בני העיר חוקרים אחר הסיבה הרוחנית למגפה. למחרת שובך תשתתף בשמחת מצווה וגם שם יעסקו הכול באותו עניין. החשד ייפול על איש פלוני והכול יאשימוהו בגרימת המגפה. דע, כי אדם זה אינו קשור לעניין. כשיקום אחד המסובים להכותו, התייצב על רגליך, אחוז בידו וגער בו כי הוא החוטא".

עם בואי לסלוצק נודע לי על המגפה המשתוללת בעיר ומכה בילדים הרכים. נכנסתי לביתי, ואז גם נודע לי כי בני הקטן אכן חלה וכבר הגיע לכלל סכנה ובאורח פלא, החלים לגמרי. באותה שעה ידעתי, כי גם יתר דברי המגיד יתקיימו. בהמשך היום הודיעו לי על ברית-מילה, שיערך מחר. השתתפתי בברית. הכול דיברו בעניין המגפה. ר' אליהו, מזקני העיר, קם לפתע ממקומו ואמר: "סבורי כי איש חוטא, אשר נכשל בעוון חמור מתהלך בקרבנו, ובעטיו באה עלינו הרעה הזאת". פתאום עבר רחש בקהל: "מוטל הוא החוטא". מוטל, אדם שאינו מרבה להופיע בין הבריות. "חזור בתשובה והסר מעלינו את המגפה הארורה", קרא לעברו אחד המסובים. מוטל ישב דומם, חיוור כסיד.

והנה קם ממקומו שמעון, מעשירי העיר, וקרב למוטל, הניף יד כדי להנחיתה על לחיו. **אזרתי עוז ותפסתי בזרועו של הגביר.** "שקן ורשע! הודה כי אתה החוטא הגדול", אמרתי. שקט השתרר במקום. הגביר הביט בי מוכה הלם. חלפו מספר רגעים ולפתע פרץ בבכי. הוא החל להתוודות, כי נכשל בעוונות חמורים והתחייב לשוב מדרכו הרעה. הצבע שב לפניו החיוורות של מוטל האומלל. בתוך כך הופנו המבטים אליי. **"רוח-הקודש!?", תמהו. "כן"**, השיבותי, **"אך לא רוח-הקודש שלי, אלא של המגיד ממזריטש"**. סיפרתי להם, כל מה שאירע. **חיש-מהר פשטה השמועה בכל סלוצק, ומאז נזהרים בעירנו מלפגוע בכבודו של המגיד הקדוש.** הסוחר מסלוצק סיים את סיפורו. חבריו הסוחרים ניצבו סביבו בדממה, נתונים לרושם העז בדבריו. "נו, מדוע שותקים אתם", הקניטם הסלוצקאי, "שמא גם אתם נתפסתם?".

הצדיק חכם הרב פראג'י עלוש (הראשון) זצ"ל - נולד בשנת ה'תרי"ד (1854) בגאבס, שבדרום תוניסיה. שימש רב ודיין בגאבס, והתפרנס ממלאכת החייטות. בשנת ה'תרס"ג (1903) מונה לאב בית דין בגאבס, ושימש כרבה של העיר כל ימי חייו. הרביץ תורה ברבים. העמיד תלמידים הרבה. שפט בצדק את בני עדתו. יישב סכסוכים בין אישיים. ניהל דיני ממונות. היטה אוזן קשבת לצורכי הפרט והכלל, וניהל את קהילתו למופת. גאון מופלג בתורה. הקדיש את זמנו היקר לפתרון מצוקותיהם האישיות של צאן מרעיתו. ענה לשאלות הלכתיות דחופות. נפטר ב-י"ט כסליו ה'תר"פ (1920) ונקבר בעירו גאבס שבתוניסיה. חי כ-66 שנים. ב-כ"ט תשרי ה'תשל"ח (1977) הועלו עצמותיו ארצה, והוא נקבר בבאר-שבע בסמוך לקברו של תלמידו הגאון חכם חיים חורי.

אביו: ר' אליהו. **אשתו:** מרת פלילה. **בנו:** ר' 100. **בנותיו:** מרת כדרה, מרת זיהה. **מתלמידיו:** חכם ר' חיים חורי. **מספריו:** **יאהב משפט** - שו"ת **יפועל צדק** - על ספר תהילים.

אדם נכנס לפתע ללשכתו של רבינו ופנה אליו: "אני רוצה לגרש את אשתי!", אמר, כשפניו התאדמו ואצבעות ידיו נקמצו לאגרופים. טון דיבורו היה כעוס. רבינו ניסה להבין במה המדובר ומדוע הוא רוצה לגרש את אשתו. האיש אמר בכעס ובתסכול גובר והולך: "היא לא מכבדת אותי, מזלזלת בי ואינה מתנהגת כשורה!".

"**החלטתי נחושה ויהי מה. אני רוצה לגרש אותה**", הצהיר. הרב גייס את כל כוחותיו בניסיון לפייס את הבעל. הוא דיבר על ליבו וניסה להפיג את רוגזו. שעה ארוכה עמל, אך לשווא. מנוי וגמור היה בליבו של הבעל לגרש את אשתו. "כבוד הרב", האיש התעקש, "אני מבקש איגרת לבית הדין ובה הוראה להכין בעבורי גט".

הרב ביקש לדחות את רוע הגזירה ואמר לאיש: "הבה נקבע פגישה מסודרת מחר". האיש הסכים בליט ברירה. האיש הגיע למחרת בשעה הנקובה. הרב נטל את הקולמוס והתחיל לכתוב את נוסח הפניה לחברי בית הדין, כרצון האיש. **בעת כתיבת המכתב הגיעו לאוזניהם צעקות רמות. אלה גברו והלכו.**

לפתע נפתחה הדלת ואישה ובידה סל ירקות התפרצה לחדר, צועקת זועמת. האיש נדהם. כיצד מעיזה האישה לנהוג בחוסר נימוס שכזה בנוכחות הרב הגדול?! **הוא הביט בתדהמה באישה הניגשת למקום מושבו של הרב, נוטלת את סל הירקות, הופכת אותו על פניו, ומריקה את כל תכולתו על הרצפה.**

"אני כבר לא יכולה לסבול!", צווחה האישה. "**במקום לקנות ירקות טובים, שלחת שוב את המשרת להביא לי סחורה זולה וקלוקלת?! נמאס לי מהמעשים שלך!**". פיו של האיש נפער בתדהמה. התברר לו כי הגברת הצעקנית אינה אלא הרבנית בכבודה ובעצמה! הוא התקשה לעכל את המחזה המביש שהיה עד לו. עיניו הושפלו ארצה באי-נעימות, לאחר שנאלץ לראות את הרב ברגעים מביכים אלה.

הרב לא איבד את עשתונותיו. הוא התחיל בעדינות להרגיע את אשתו. הוא פייס אותה בלשון רכה: "אני מתנצל לפניך", הרכין את ראשו, וגחן ארצה ללקט את הירקות שהתפזרו על רצפת החדר. "את צודקת. להבא אבחר בעצמי ירקות משובחים". האישה נרגעה אט-אט. סערת רוחה שככה והיא התרצתה ויצאה מהחדר.

הרב פנה אל האיש, וכאילו לא הושפל זה עתה, ביקש את סליחתו על העיכוב הממושך. הרב נטל את הקולמוס והמשיך בכתיבת האיגרת. "הנה", אמר לאורחו, "תיכף נסיים את המלאכה ותוכל לגשת לבית הדין ולפתוח בהליך הגירושין". האיש היה נסער. התרגשות רבה אפפה אותו. "לא, לא!", זעק. "כבוד הרב, עצור בבקשה! חדל מלכתוב!". מבט של תמיהה עלה על פני הרב. "מדוע?", שאל כלא מבין, "הלוא אני מתקרב לסיום המכתב. זה לא ידרוש עוד זמן רב. אולי אתה כועס על העיכוב שגרמתי לך, אך מה לעשות - גדול השלום, ולא יכולתי לדחות את רעייתי מעם פני".

"בבקשה, רבינו!", האיש התחנן, "אל תשלים את כתיבת המכתב! אני חוזר בי! אני מבקש לבטל את הגט!". "מדוע?", הרב שאל, "הלוא אמרת שאשתך מציקה לך ואינך יכול לשאת עוד את סבלך?". "כבוד הרב", האיש השפיל את מבטו. "אני מוכרח להודות כי מה שהתרחש כאן עתה זעזע את נפשי. גם ברגעים הקשים ביותר לא נקלעו יחסינו למצב מעין זה. למדתי עכשיו להעריך את אשתי ולהבין שבעצם היא אשת חיל כשרה".

"אתה בטוח?", הרב שאל בנימת ספקנות, "אולי מחר תשנה את דעתך?". האיש נענע בראשו לשלילה. "מנוי וגמור עימי להתפייס עימה ולא להחריב את ביתנו!". האיש נפרד מהרב לשלום והרב שב לתלמודו. האיש לא ידע כי המהומה הגדולה לא היתה אלא הצגה מבוימת היטב, שאותה הרב יזם בשעת לילה מאוחרת, לפני שעלה על יצועו. האסון המתקרר לבני הזוג לא נתן לרב מנוח והוא חיפש אחר מוצא מהסבך.

לבסוף נולד במוחו הפיתרון הזה. כששיתף את רעייתו בתכנית, האישה נחרדה. כיצד תוכל לנהוג כך כלפי בעלה?! רק לאחר הפצרות רבות, וכשהבינה שהצלת משפחה מונחת על הכף, הסכימה למלא את התפקיד שהועיד לה בעלה. הרבנית ביקשה מהרב את מחילתו על הביזיונות שהיא עתידה לגרום לו, ואז ניגשה למעשה. ואכן, ה'מופע' קצר הצלחה גדולה. איום החרבת ביתם של בני הזוג הוסר. הרב הודה לאשתו וברכה: "אשרינו מה טוב חלקנו שזכינו לעשות שלום בית!". (מעובד מתוך 'לעולם חסדו')

הגאון הרב שאול מקיקץ השלי צ"ל - נולד בשנת ה'תרמ"ז (1887) באי ג'רבה שבתוניס. בתחילה למד תורה אצל אחיו הגדול ר' חויתה שהיה ת"ח צדיק וחסיד גדול. בהמשך למד והתחנך אצל הרב דוד (דידו) הכהן והיה מתלמידיו הראשונים. בילדותו לא היה חכם ופיקח כל כך אולם היה לו חשק לתורה הקדושה והוא גדל עד שנעשה לאחד התלמידים המובחרים. בשנת ה'תרס"ז (1906) החל לשמש כעוזר בחינוך תלמידים לגאון ר' יוסף ברבי (מח"ס ילדי יוסף ועוד) בבית המדרש על שם הרב חזקיה פרץ.

לאחר פטירת ר' יוסף ברבי, התמנה לשמש כראש הישיבה. שימש כחזן ושליח ציבור וכן כסופר כתובות ואף פעמיים בשנה דרש בפני הציבור בבית-הכנסת של ג'רבה. בשנת ה'תרפ"ד (1923) בהיותו כבן שלושים ושבע שנים חלה בחולי השבר שהתאפיינה בחולשה וכאבים, ממנה סבל עד סוף ימיו והיה חולני וחלש מאד, ותמיד היה חגור בחגורה למתניו, אך עם כל זאת לא זז מחבבה והיה מתחזק מאד בלימוד התורה עם התלמידים יומם ולילה, וקיבל יסוריו בדומיה.

בשנת ה'תש"י (1950) למרות העובדה שהיה חולה עלה לישראל דרך צרפת וזאת לאחר שפקידי העליה סירבו לאשר לו לעלות ארצה בטענה שהוא זקן וחולה ואין מי שיטפל בו בארץ ובחסידי ה' עלה לארץ והשתכן עם משפחת בנו בכפר שלום. **ענוותן מופלא**. זכה להעמיד תלמידים רבים ומהם יצאו דיינים, רבנים ועוד. נפטר ב-י"ט כסליו ה'תש"ל (1969). חי כ-82 שנים. ציונו בבאר-שבע.

סבו (מצד אביו): ר' עמנואל. **אביו:** ר' מעתוק. **מרבותיו:** אחיו, ר' חויתה, ר' דידו הכהן. **מתלמידיו:** הגאונים הרש"ל צ"ל ר' שלמה משה עמאר שליט"א, ר' דן מרדכי כהן שליט"א (זקן רבני תוניס), ר' שלמה מאזוז, ר' אלטר מאזוז, ר' מרדכי סגרון, ר' רפאל כדיר צבאן ועוד. **בנו:** ר' אורגאני. **חתניו:** ר' זע"ר מרדכי פנחס עשוש ור' נסים נעים. **מספריו:** **ימדרשו של ש"ם** - על הפרשות והפטורות **לשם אשים** **ימדרש אבות** - על פרקי אבות **ישמש ומגן** - חידושים על מסכת פסחים **כרמי שלי** - חידושים על הש"ס **בית ושם** - מוסר ומעשיות וכן פירושים על חמישה חומשי תורה.

רבינו היה זריז וחרוץ גדול לנצל כל רגע פנוי. אף פעם לא היה אפשר למוצא את רבינו יושב ובטל, גם בימים שלא היה מלמד את תלמידיו כמו בערב שבת, או בשבת קודש אחר הצהרים, או בימים טובים וחול המועד, היה תמיד יושב במקומו ולומד תורה, ולא פסיק גירסא מפומיה. תלמידו הגאון רבי אלטר מאזוז צ"ל מספר כי רבינו בעצמו סיפר להם על עצמו איך בילדותו היה שוקד על לימודו גם בלילה ומחדש וכותב, **ולפעמים אחרי שעלה על יצועו בשעה מאוחרת כשהוא מהרהר וחושב על מה שלמד ולפתע עלה במוחו חידוש בתורה, קושיא או תירוץ, מרוב שמחה היה בועט מיד בשמיכה וממהר להדליק את האור כדי לכתוב את מה שהתחדש לו, כדי שלא ישכח זאת עד הבוקר.**

כאשר יצא לאור ספרו על הש"ס 'כרמי שלי' אשר כתבו עליו הסכמות נלהבות של כל גדולי הדור. כתב אחד האברכים מתלמידיו פתק קטן, שגודלו פחות משלוש אצבעות כדי להודיע שיצא לאור ספר 'כרמי שלי' להרה"ג מקיקץ שלי וניתן להשיגו במקום פלוני. ותלו אותו בכמה בתי כנסיות כדי שיקנו מרבינו את הספר וסיפר תלמידו אשר שימשו באותם ימים הראש"ל מרן הגאון ר' שלמה משה עמאר שליט"א, שבאותו הזמן הגיע רבינו לאחד מבתי הכנסת והיה שם איזה חזן אחד שגער בר בלי בושא ואמר לו: **"איך אתה לא מתבייש לכתוב על עצמך הרב הגאון ואתה מפשוטי העדה?"** רבינו התנצל בפניו והסביר לו, שלא הוא זה שכתב וגם ראייתו חלשה ולכן לא קרא את הפתק. למחרת קרא רבינו לתלמידו וגער בהם על שכתבו עליו תואר הרה"ג **ולא כעס כלל על אותו האדם**. והוסיף הגאון מרן ר' שלמה משה עמאר, כי המתבונן יבין באיזה דרגה של פשטות היה חי ואיזה ענווה עד שהצליח לשכנע כל מכריו שאינו רב ולא חכם וזה לא היה בלבוש בלבד אלא באומנות גדולה בחוכמה מעולה כי אין לזה קשר עם הענווה של הזמנים הללו (מעובד מתוך הקדמתו ל'כרמי שלי' על קדושין מהדורא בתרא).

גדולים צדיקים במתתן יותר מבחייהן". שחה בתו הרבנית רחיימא נעים ע"ה כי פעם בעת ששהתה בשבת חתן משפחתית בעיה"ק ירושלים, התארחה בשכונת סנהדריה המורחבת והייתה אמורה להגיע לעליה לתורה בשכונת שמואל הנביא. הרבנית, שגרה בנתיבות של אז, שאפילו רמזור לא היה, הגיעה לצומת (בר אילון) ולא ידעה לאן ללכת. מקום שונה, מקום הומה, והיכן עכשיו תוכל למצוא את משפחת החתן. לפיכך הרימה עיניה ובקשה את עזרת אביה צ"ל: **"אבי, אינני יודעת היכן המשפחה שאליה אמורה אני להגיע"**. והנה אביה רבי מקיקץ שלי הופיע בהקיץ ונתן לה את ידה והובילה עד לבית המשפחה ונעלם. בשבת זו דיברו יותר על המופת הגדול מאשר על שבת החתן.

קשיי הכללה בעיר ג'רבה היו לתופעה שכיחה מאוד אחרי תקופת מלחמת העולם השנייה היה המצב קשה פי כמה, המצור שהוטל מנע את האפשרויות של משא ומתן חופשי וחוקי הממשל הצרפתי היו נוקשים ואכזרים ורבים סבלו אז מחרפת רעב בשעה קשה זו נרתמו לפעולה אנשי הג'וינט והנהיגו לכנס את ילדי המקום בשעות הצהריים ולחלק לכולם מנות כפי שהשיגה ידם. הייתה זו הצלה לילדים אלא שפעולה זו העלתה את חמתו של רבינו מכיוון שבארוחה זו סעדו יחדיו בניו ובנות וזו היא עירוביאי של ממש. ולכאורה מה בכך, הרי מדובר בפעוטים לפני גיל מצוות, ומדוע להקפיד הקפדה מיותרת בעידן כל כך קשה? אך שאלות אלו ואחרות לא עניינו את רבינו ויחד עם הגאון הקדוש רבי משה כלפון הכהן הם הרעישו עולמות. איך יתכן שייפרץ הגדר בעירנו רבת הצניעות? הרי כאן מבוססים המנהגים ע"פ רוח ישראל סבא, ואין לשנותם אפילו בגיל ילדות! וכן זעקתם אינה שבה ריקם. דברי רבינו הניבו פרי מאז ואלך חולק המזון לבנות בשעה אחת עשרה ולבנים בשתיים עשרה. בית ישראל לחוד ובית יעקב לחוד והכל כדי לשמור על גדרי הצניעות ואין זה משנה באיזה עידן.

הרב יצחק הוטנר זצ"ל הידוע בשם ה"פחד יצחק": נולד בוורשה בשנת ה'תרס"ה (1906). למד בצעירותו בישיבת סלובודקה שבעיר קובמה בליטא. כבר שם הוכר כ"עילוי", ונשלח לחזק את הישיבה אשר הוקמה בארץ ישראל בעיר חברון. בעקבות הטבח בחברון ומאורעות תרפ"ט חזר לוורשה, ועבר לזמן קצר ללמוד פילוסופיה באוני' ברלין. בשנת ה'תרצ"ה (1934) חזר לישראל ולאחר שנה נוספת עבר להתגורר בברוקלין שבניו יורק. בשנת ה'תרצ"ח (1938) בהיותו כבן 32, ייסד את ישיבת 'רבנו חיים ברלין'. הוא שילב בישיבה מוטיבים חסידיים וליטאיים, נהג לשלב דרשה לימודית ופילוסופית בטיש חסידי ושירה. בשנת ה'תש"א (1940) הקים ישיבה נוספת לצעירים בוגרי תיכון, אשר הצטרפו אליה מאות תלמידים. הרביץ תורה קרוב ליובל שנים. העמיד דורות של תלמידים. היה להם לאב. נפטר ב-כ' כסליו ה'תשמ"א (1980). חי כ-75 שנים. ציונו בהר הזיתים.

בתו (היחידה): ברוריה. **חתנו:** ר' יהונתן דוד (עומד כיום בראשות ישיבת 'פחד יצחק' שבישראל). **אביו:** ר' חיים יואל. **מספריו:** **פחד יצחק** - סדרת ספרים המשלבת דרוש ורעיונות הגותיים בסגנונו של המהר"ל מפראג **יתורת הנזיר** - על מסכת נזיר **יבלבבי משכן אבנה** - שיר

בין העיירות, ברחבי פולין הגדולה, סובב רוכל עני ומוכר מיני סדקיות: חוטים, מחטים, בדים מעטים, מספריים ושאר חפצי תפירה ומיני סדקית הדרושים בכל בית. כל השבוע הסתובב ר' חיים יואל הרוכל בין הכפרים ורק לשבתות חזר הביתה, למשפחתו האהובה. עני ובודד הוא הרוכל. במשך כל השבוע מסתובב הוא בין גוים. בגדיו פשוטים ובלויים, מתפרנס הוא בקושי ובדוחק. אך בשבתות- אין עשיר ומאושר ממנו! ביום שישי בצהרים, כשמגיע הוא הביתה וכסף דל בכיסו, מקבלת אותו אשתו הצדיקה במאור פנים. רצה היא לחנות, קונה בפרוטות שהביא מצרכי מזון בסיסיים ומכינה מהם מעדני מלכים.

ובינתיים, מנקה הרוכל את עצמו מכל הזוהמה, שדבקה בו בזמן שהסתובב בין הגוים, משליך לפינה את שק הרוכלים אשר לו-לפחות ליממה זו, והופך להיות ר' חיים יואל! ואז הוא נוטל בידו הגדולה את ידו של יצחק, בנו היקר והמחונן ויוצא איתו לבית הכנסת, להתכונן לקראת שבת המלכה. הרבה נחת מסב הילד יצחק לאבא. **בדיוק לבן כזה התפלל הרוכל, ורק למענו עמל הוא כל ימות השבוע. בן שלומד תורה בשקידה ובאהבה,** בן שמבין שגם אם אבא אינו יכול ללמוד תורה כל היום, כמו שהוא רוצה בעמקי ליבו- גם שם, בין הכפרים, כשמשנן הוא משניות בעל פה, מתפלל הוא בלבו, כל הזמן שבנו הקטן ילמד בחדר בשקידה. זוהי משאת נפשו, זה מה שממתיק את שעותיו הקשות.

שבת המלכה פרשה את כנפיה. מחלונות הבתים של יהודי הכפר מאירות שלהבות הנרות. תפלה חמה בוקעת מלבו האהוב של הרוכל העני. שבוע שלם לא זכה להתפלל תפילות בציבור. בכפרים הסמוכים גרים יהודים בודדים, אם בכלל, ובמשך השבוע מתפלל הוא תמיד יחידי.

השבת יצאה. הרוכל אוסף את סחורתו, נושק ליצחק ויוצא לשבוע נוסף של עבודה ועמל. אך לפני הפרדה הוא אומר: **"צדיק שלי, תלמד טוב השבוע. תלמד גם בשבילי!"** הנער יצחק ואמא נשארים בבית. אין להם הרבה אוכל וגם בגדים מעטים להם. אך די להם בזאת, מסתפקים הם במועט. אמא מכינה בכל יום לבנה אוכל מזין, מדברים מעטים זולים שהיא משיגה. יצחק יודע, שאבא עובד קשה מאד כדי לפרנס אותם, ובעיקר-שיהיה להם די כסף לשלם למלמד של החדר, כדי שיוכל ללמוד תורה.

בלילה, כשהנער יצחק הולך לישון, יושבת אמא המסורה לאור מנורת הנפט ומתקנת את בגדיו. עוד מעט מגיע החורף, ואין לו מעיל. **אמא מוציאה סוודר ישן. היא כבר תסתדר בלעדיו. אבל שחס וחלילה שלבנה יצחק לא יהיה קר! אם חלילה יהיה לו קר, הוא לא יוכל, חלילה, ללמוד היטב, ואמא מעדיפה שלה יהיה סוודר פחות מחמם- העיקר שהילד הקטן שלה יצליח ללמוד היטב.**

יום אחד, כשהגיע הנער יצחק בצהרים הביתה מהחדר, ראה על השולחן חבילה פתוחה, וממנה מציץ בגד פרחוני. "מה זה, אמא?" שאל. "היום כשהיית בחדר", סיפרה אמא, "הגיע סטפן, הגוי שגר ברחוב הסמוך. הוא אמר לי, שהוא פגש את אבא באחד הכפרים, ואבא מסר לו חבילה בשבילנו. בחבילה היה מכתב וגם שמלה חדשה בשבילי!"

אמא הביטה בבנה ואמרה: "הכול כדאי שתלמד תורה ותהיה תלמיד חכם!". "אמא", שאל הנער, "מתי תחדשי את השמלה החדשה?". "יצחק שלי", שאלה לפתע אמא: "איזו מסכת אתה לומד עכשיו בחדר?"- "מסכת בבא קמא", ענה ואינו מבין, מה קשורה המסכת לשמלה החדשה. "ומתי תעשו, בעזרת ה' סיום?", שאלה אמא, "בעזרת ה', בעוד חודש נסיים את המסכת", ענה. "בעוד חודש, אם ירצה ה', ביום שתעשה סיום מסכת, אני אהיה כל כך שמחה - ואז אני אחדש את השמלה!" אמרה אמא, כשעיניה נוצצות מאושר.

באותו יום נכסף היא לא תשמח על השמלה היפה, שבעלה שלח לה, אלא יתמלא לבה שמחה עד גדותיו על הבן היקר שלה, שיעשה בעזרת ה' סיום מסכת. ואז, מתוך שמחה של מצווה, תברך "שהחיינו" על השמלה החדשה. היא קיפלה את השמלה, הכניסה אותה לתוך שקית הנייר והניחה אותה בארון למשמרת. ותוך כדי כך התפללה על יצחק שלה, שיהיה תלמיד חכם. היו אלה תפילות שהתפללה אמא כשבישלה לילד שלה אוכל, כשגזרה את הסוודר שלה ותפרה לו ממנו מעיל. וגם עכשיו, כששמרה את השמלה. אותן תפילות התפלל גם אבא, שהסתובב בין הכפרים להביא לביתו אוכל. אותן תפילות ליוו את הנער כל השנים, עד שהגיע להיות הגאון רבי יצחק הוטנר בעל ה"פחד יצחק". בנוסף לתפילות העיד הגאון, כי מעשה אימו השפיע עליו רבות וגרם לו לנצל את זמנו בלימוד התורה הקדושה וזכה להעפיל.

מספרים, כי פעם ראה את הצדיק ר' יצחק הוטנר אחד מרבני הישיבה, כאשר הוא לומד לבדו ומדבר אל עצמו. הלה פנה אל הצדיק והביע את תמיהתו ושאל: "ילמדנו רבנו, מדוע כבוד הרב אינו לומד עם חברותא אלא לבד?". על כך ענה ר' יצחק: "ביקשתי לקבוע חברותא, רק עם מי שאינו מאחר ל'סדר', ואני מצאתי לי ללמוד עם היצר הרע, שכן הוא לעולם לא מגיע באיחור...".

האדמו"ר יוחנן מקארלין-סטאלין זצ"ל: נולד בשנת ה'תר"ס (1899) בסטאלין. צאצא לר' אהרון מקארלין. מצעירותו התבלט בפיקחותו ובחריפותו. עבד את בוראו ללא שום פניות, בלתי לה' לבדו. לאחר השואה ב-כ"ג אייר ה'תש"ו (1945) עלה לארץ ישראל. בשנת ה'תש"ח (1948) עבר לארה"ב.

רוב חסידי קרלין בעולם מילאו אחר דבריו. פעל מתוך מטרה לאחד את כל חסידי קרלין שבארץ ישראל לקהילה אחת שתפעל תחת מרותו. פיתח את החצר והקים מרכזים חדשים וגדולים בארצות הברית ובארץ ישראל. **מלומד בניסים.** רבים פנו אליו ונושעו. פעל בין השאר, להשלים ולהשכיח שלום בין ישיבת "בית אהרן" לישיבת "פאר ישראל" וקראה בשם "בית אהרן וישראל", שהוא שילוב שמן של שתי הישיבות שפעלו בארץ עד אז.

בשנת ה'תשי"ד (1953) ביקר שוב בארץ ישראל ושהה בה עד לאחר ראש השנה ה'תשט"ו (1954). לאחר מכן שב לארצות הברית. נפטר בארה"ב ב-כ"א כסליו ה'תשט"ז (1955). חי כ-56 שנים. כעבור 16 חודשים הועלה קברו לטבריה.

אביו: אדמו"ר רבי ישראל פרלוב (הינוקא מסטאלין-מונה לאדמו"ר בגיל ארבע וחצי בלבד ורבינו הוא בנו השישי). **סבו:** ר' אשר. **נשותיו:** מרת דבורה (זיווג ראשון). מרת פריידא (בתו של הרה"צ ר' יצחק מאסקאוויטש האדמו"ר משאץ-ראדאוויץ בזיווג שני). **מרבותיו:** אביו, האדמו"ר ר' יוחנן. **נכדיו:** ר' ברוך מאיר יעקב שוחט (מכהן כאדמו"ר החסידות סטאלין-קרלין), ר' יוחנן שוחט (האדמו"ר מלוצק - אחיו הצעיר). **בנותיו:** מרת פרלה הי"ד (נספתה בשואה), מרת פייגה (נישאה לר' עזרא שוחט). מתלמידיו: האדמו"ר ר' אהרן הכהן רוזנפלד מפינסק.

זמן קצר לאחר השואה, בשנת ה'תש"ח (1948) עבר הצדיק לארה"ב מתוך מטרה מרכזית אחת ויחידה - לאחד את כל חסידי קרלין לקהילה אחת. הרב פיתח את החצר והקים מרכזים חדשים וגדולים גם בארץ הקודש וגם בארה"ב.

בשנת ה'תשט"ו (1954) ערך הצדיק ביקור בארץ ישראל ובשבת קודש בחר לשהות בקרב חסידיו שבירושלים. באותם זמנים הייתה קהילה לא מבוטלת של חסידי קרלין בטבריה והללו ביקשו מהצדיק, כי ישנה בחברתם. בסיכומו של עניין הרב אמר: "בעז"ה בשבת הבאה אעשה את השבת איתם".

הרב חזר לארה"ב וב-כ"א כסליו ה'תשט"ז (1955) התבקש לבית עולמו. ואז התגלע ויכוח נוקב בשאלה המכרעת: "**היכן ייטמן הרבי?**". כמובן שהחסידים הגרים בארה"ב צידדו בעובדה מאחר והרבי הנהיג את מרכז נשיאותו שם, צריך להטמינו במקום זה. אולם חסידי המתגוררים בארץ הקודש ביקשו להעלותו לארץ ישראל ולטמונו שם בהטעימם, כי כך ציווה ורצה הרבי והם שמעו זאת מפיו.

מאחר שלא הגיעו לעמק השווה, וכל צד התבצר בעמדתו - הוחלט, כי בינתיים יטמינוהו בארה"ב ואם לאחר מכן יתברר כי רצונו של הצדיק היה להיקבר בארץ הקודש-אזי יעבירוהו מקברו ויטמונו בארץ ישראל.

לאחר כשישה עשר חודשים! התברר, כי בקשת הצדיק הייתה בפירוש לטמנו בישראל, לאחר שמספר חסידים נזכרו, כי בפעם הקודמת כאשר ביקשו מהצדיק לעשות אצלם את השבת, ואף התבטא: "**טוב להיקבר כאן**". המוני חסידים נהרו לקבל את פני הארון בדרכו האחרונה בטרם יעבירוהו לבית-העלמין העתיק בטבריה, ששם גדולי החסידים נטמנו.

עתה התחבטו גדולי הרבנים בבעיה סבוכה עד מאוד: בחו"ל נוהגים לקבור בארון קבורה. ואילו בארץ הקודש נוהגים ללא ארון, כדי שגוף הנפטר ייגע בעפר הארץ ולקיים הפסוק: "**מעפר באת ואל עפר תשוב**". החשש היה, שכאשר יפתחו את הארון הקבורה **ייתכן, חלילה שייוצר מצב של ביזיון הנפטר** בשל התקופה הארוכה ממועד קבורתו ולא ברור מה מצב הגופה. לבסוף הוחלט, כי בניגוד לנוהג בארץ ישראל יטמנו את הצדיק בארון.

זקן החסידים, ר' יהושע העשיל הלטובסקי עמד מנגד וטען בכל תוקף, כי סמוך ובטוח הוא שבגופו של הצדיק לא שלט הרקב, ולפיכך אסור לשנות מן המנהג המקובל בארץ ישראל. בסיכומו של עניין הוחלט לאחר דיונים רבים בנושא לפתוח את הארון במסגרת מצומצמת של מספר אנשים ואם חלילה יתברר כי ר' העשיל טעה, ינהגו, כפי שהחליטו הרבנים.

כאשר מסע ההלוויה הגיע לסימומו, ניגשה קבוצה מצומצמת של חסידים לפתוח את הארון כפי שהוחלט. ליבם החסיר פעימה כאשר פתחו את הארון בו נטמן הצדיק. הם לא האמינו למראה עיניהם: **גופו של הצדיק היה מונח בשלמותו, כאילו זה עתה נפטר ולא כאילו חלפו שישה עשר חודשים!**

הרה"ח ר' בניציון גרוסמן שנכח במקום הכניס את ראשו לחלל הארון במטרה לבדוק, האם בארון נמצאים סימני רקב, **אולם הארון היה שלם לחלוטין ואף לא היה ניתן להבחין בריח. אי אפשר לתאר ולשער את הקידוש שם שמים המופלא, שהיה באותה שעה!**

האדמו"ר יוחנן מקארלין-סטאלין זצ"ל: נולד בשנת ה'תר"ס (1899) בסטאלין. צאצא לר' אהרון מקארלין. מצעירותו התבלט בפיקחותו ובחריפותו. עבד את בוראו ללא שום פניות, בלתי לה' לבדו. לאחר השואה ב-כ"ג אייר ה'תש"ו (1945) עלה לארץ ישראל. בשנת ה'תש"ח (1948) עבר לארה"ב. רוב חסידי קרלין בעולם מילאו אחר דבריו. פעל מתוך מטרה לאחד את כל חסידי קרלין שבארץ ישראל לקהילה אחת שתפעל תחת מרותו. פיתח את החצר והקים מרכזים חדשים וגדולים בארצות הברית ובארץ ישראל. **מלומד בניסים.** רבים פנו אליו ונושעו. פעל בין השאר, להשלים ולהשכין שלום בין ישיבת "בית אהרן" לישיבת "פאר ישראל" וקראה בשם "בית אהרן וישראל", שהוא שילוב שמן של שתי הישיבות שפעלו בארץ עד אז. בשנת ה'תשי"ד (1953) ביקר שוב בארץ ישראל ושהה בה עד לאחר ראש השנה ה'תשט"ו (1954). לאחר מכן שב לארצות הברית. נפטר בארה"ב ב-כ"א כסליו ה'תשט"ז (1955). חי כ-56 שנים. כעבור 16 חודשים הועלה קברו לטבריה.

אביו: אדמו"ר רבי ישראל פרלוב (הינוקא מסטאלין- מונה לאדמו"ר בגיל ארבע וחצי בלבד ורבינו הוא בנו השישי). **סבו:** ר' אשר. **נשותיו:** מרת דבורה (זיווג ראשון). מרת פריידא (בתו של הרה"צ ר' יצחק מאסקאוויטש האדמו"ר משאץ-ראדאוויץ בזיווג שני). **מרבותיו:** אביו, האדמו"ר ר' יוחנן. **נכדיו:** ר' ברוך מאיר יעקב שוחט (מכהן כאדמו"ר החסידות סטאלין-קרלין), ר' יוחנן שוחט (האדמו"ר מלוצק - אחיו הצעיר). **בנותיו:** מרת פרלה הי"ד (נספתה בשואה), מרת פייגה (נישאה לר' עזרא שוחט). מתלמידיו: האדמו"ר ר' אהרן הכהן רוזנפלד מפינסק.

הצדיק היה ידוע כמלומד בניסים. ניתן היה לראות אצלו מופתים גלויים כסדר, פעם אחת הייתה אישה שדרה בעיירה הסמוכה לעיר לוצק. יום אחד הגיע הרבי עם הגבאי שלו, והאישה למרות שלא הכירה אותם, הדרת פניו של הרב העידה בו. לפיכך הכניסה אותם לביתה והזמינה להם כל צרכיהם. לאחר שטרחה רבות בעבורם, שאל אותה הצדיק: "אני רואה, שיש עניין המעיק עליכם". אמרה האישה: "יש לנו שכן שונא ישראל, והוא עושה לנו הרבה צרות". אמר לה: "בערב שבת, כשתדליקי את הנרות, תוסיפי עוד נר אחד. וכשיכבה אותו הנר- יהיה מפלה לאותו גוי". לאחר שעזב את הבית, נודע לה על-ידי אחד שהיה מכירו, שהאורח החשוב היה האדמו"ר מסטאלין.

כשהגיע ערב שבת-קודש, הדליקה נר נוסף. כשהנר עמד לכבות, שמעה זעקות שבר הבוקעות בחוץ. מיד יצאה מביתה וראתה, שאותו הגוי רוכב על סוס, ומסיבה כלשהי בעל-החיים השתולל, והגוי מנסה לאחוז בו. **לא חלפו שניות אחדות, והסוס השליך את רוכבו בחבטה על הארץ, ומעוצמת המכה נפגע הגוי אנושות, ועד שכבה הנר, הגוי נפטר לבית-עולמו.**

בספר 'תנחומיך ישעשעו נפשי' מובא סיפור, שהתרחש אצל הצדיק, ובו ניתן לראות כי הרב היה בעל רוח-הקודש: "היה זה ערב ראש השנה באחד השנים שהיה ר' יוחנן כאן בארץ, ובאתי לקבל ברכת שנה טובה. ממש לפני כן קניתי שופר חדש עבור יום טוב, והרהרתי בלבי: האם מותר לי לנסותו כיצד אני תוקע בו, הרי כתוב בהלכה, שבערב החג לא תוקעים, כדי להבדיל בין תקיעה דאורייתא למנהג ועוד טעמים, ומצד שני אני רק רוצה להתלמד ולנסותו". "בעודי מהרהר בדבר הגעתי אליו, השופר היה מוננס עמוק בכיסי, ולא ראוהו, ומליבא לפומא לא גליא, בעודי מהרהר, הביט בי הרבי וקיבלני במאור פנים וברכני בכל הלב. כשפניתי ללכת, ראיתי את הרב מחייך אליי ואומר: '**להתלמד הרי מותר**', ואני עומד ומשתומם, כיצד זה קרא את מחשבותיי ואת הספק שיש לי, וענה לי ברגע כמימרא שלהתלמד הרי מותר, הצדיקים יודעים הכל".

פעם אחת בא סוחר אחד, שלאחד מקונו בן יחיד אשר לקה במחלת העיניים, ומאור פניו השחירו ר"ל, והרופאים נואשו למצוא תרופה למכתו, והוא הבטיח להורים, שכשיכנס אצל הצדיק יזכירו לרפואה, והוא הזכיר כמה פעמים, אך ר' יוחנן לא ענה על זה כלום. פעם אחת שאלו הצדיק: "**מה נשמע עם הילד ואיך הוא מרגיש?**", והסוחר ענה: "המצב חמור מאוד", והרה"ק שאלו: "האם האישה שומרת יהדות?" וענה: "היא איננה מאמינה בכלום". אז הצדיק אמר לסוחר, שישאל אותה, אם היא מוכנה לקבל על עצמה **להדליק נרות שבת בכל ערב שבת**. ואם כן, שיבואו אצלו ההורים, הסוחר שאלם, והאישה הסכימה, ונסעו לניו-יורק ונכנסו לר' יוחנן. אמר להם הצדיק, שילכו לרופא מומחה לשאול חוות-דעת.

לאחר הבדיקה, אמר להם הרופא שיכול לרפאותו ע"י שיעבור ניתוח מסובך מאוד על העין, ויש סיכוי שיחזור לראות (ויש סיכוי ר"ל שלא יוסיף לראות), והוסיף שאחרי הניתוח צריך הילד להיות חבוש בתחבושת על העין במשך שישה חודשים, ואם הם מוכנים, יקבע להם מועד לניתוח. לשמע דברים אלו פנה הסוחר ושאל את הצדיק: "האם להסכים לניתוח?" והרה"ק ענה: "כן". אחר קביעת התור אמר הצדיק לסוחר: "**מיד אחרי הניתוח תדרוש מהרופאים להוריד את התחבושת ולהדליק נר**". הסוחר נבהל לשמע הדברים, אבל רבנו בשלו, שיוריד התחבושת מיד אחרי הניתוח, ושלא ידבר עם אף אחד מזה.

הניתוח התחיל בשבת-קודש, ונמשך שש שעות עד מוצש"ק! לאחר מכן ניגש הסוחר אל האחות ודרש שתסיר את התחבושת, ובאחריותו. לשמע דברים אלו קראו למנתח כדי שיסביר לסוחר את ההשלכות. אולם הלה לא שמע אליהם והמשיך לדרוש בתוקף להסיר את התחבושת. לא הייתה ברירה לרופא ובסיכומו של עניין עשה כן. לאחר הסרת התחבושת הסוחר הדליק מיד נר ושאל את הילד: "מה אתה רואה?", והלה השיב: "נר". האם בראותה, כי בנה רואה, מרוב התרגשות התעלפה. מיד האב התקשר מבית-החולים כדי לבשר לצדיק. ציווה עליו הרב לבא לסעודת מלווה מלכה והוסיף, שהוא מחכה לו. הקהל שהיו מסובים לא ידעו כלום, ממה שהתרחש, אולם הרגישו שהאדמו"ר מושך יותר מן הרגיל את המלווה מלכה, עד שהסוחר הגיע, ושוחח עם הצדיק ובאוזני המסובים על הנס, שאירע בזכות הרב.

הגאון הרב צבי פסח פראנק זצ"ל: נולד בקובנה שבליטה ב-כ"א בטבת ה'תרל"ג (1873). הוריו השקיעו את כל מעיינם בחינוך בנם בכורם. שקדן, בעל שכל ישר וסברה חודרת אשר הפליאו את מוריו וכל רואיו. אמו סיפרה כי בעודו תינוק קבל ממנה פעם סכום קטן של מעות כדמי כיס. כששאלתו מאוחר יותר מה קנה בכסף זה השיב כי שלשל את הכסף לקפות ביה"כ והתפלל כי בזכות הצדקה ישכיל ויצליח בתורה.

האב בחר לו מלמד מבהק. מה מאוד הופתע כאשר בא אליו המלמד ואמר: "**בנך מטיב ממני דעת בגמרא, ואין אוכל לקחת כסף חינום?!**". בצעירותו למד בישיבות סלובודקה וטלז. בשנת ה'תרנ"ג (1839) עלה לארץ התיישב בירושלים ולמד בישיבות 'תורת חי' ועץ חיים'. בשנת ה'תרס"א (1901) התקבל כר"מ בישיבת 'עץ חיים'. בשנת ה'תרס"ז (1907) בהיותו כבן 34 מונה כנספח בבי"ד האשכנזי בירושלים.

ממייסדי הרבנות הראשית וחבר במועצת הרבנות הראשית ורבה הראשי האשכנזי של ירושלים בין השנים ה'תרצ"ו-ה'תשכ"א (1936-1960). ענוותן. הקפיד כאשר הירבו בתארי כבוד כלפיו. בעל גמילות חסדים מופלאה. תמך בעניים בצדקה ובהלוואות, אף כאשר כמעט כלתה פרטה מכיסו. עזר לאנשים שהתנגדו לו וגמלו לו רעות. ביתו היה פתוח לרווחה ושיכן שם אנשים שהיו זקוקים לאכסניה, אף לזמן ארוך.

גם בזמן חוליו בעת שבסבל כאבים השתדל ככל יכולתו שלא להטריח אחרים. בעל כח ריכוז מופלא. עסק בתורה בכל מצב: בזמן נסיעות וכשהיה מאושפז. עמד בפרץ בכל ענייני הדת. התיר אלפי עגונות. נפטר בבביל שבת פרשת וישב כ"א כסליו ה'תשכ"א (1960). חי כ-87 שנים. ציונו בהר המנוחות בירושלים.

אביו: ר' יהודה לייב פרנק (ליון). **אמו:** מרת מלכה. **אשתו:** מרת גיטה מלכה (נכדת ר' חיים יעקב שפירא ראב"ד בית הדין האשכנזי). **מרבתי:** ר' אליעזר גורדון, ר' יהושע לייב דיסקין. **ילדיו:** ר' שמואל תנחום, מרת פעשה (נישאה לר' שלמה אלטמן), מרת מינה (נישאה לר' חיים גרונם לנדא), ר' יעקב, ר' יהודה לייב, ר' אברהם, מרת אסתר (נישאה לר' שמואל רוזובסקי- ראש ישיבת פוניביז'), ר' שרגא פייבל, מרת חנה (נישאה לר' מנחם בן ציון זקס מחבר סדרת הספרים 'מנחם ציון'), בת נוספת (נישאה לרש"ב שולמן). **מספריו:** **יהר צבי**- סדרת ספרים שו"ת (8 חלקים-על או"ח, יו"ד, אבה"ע, חו"מ זרעים) • פירוש על הש"ס • הגהות על השו"ע • הגהות על משנה תורה לרמב"ם • פירושים על התורה • שביבי אור • מקראי קדש על המועדים • הדרת קודש- על מעגל החיים • מקדש מלך- הלכות ביהמ"ק והר הבית.

בשעה שבה היה הרב לומד תורה היה שוכח עולם ומלואו, היה לו כוח ריכוז בצורה מופלאה ביותר. הרב ישב שעות רבות והתעמק בסוגיה שלפניו, ולא היה מרגיש כלל כי מישהו נכנס לחדרו. מסופר כי פעם אחת נכנס לברקרו רב חשוב, והרב היה שקוע בתלמודו. האורח לא העז להפריע לרבינו ונשאר עומד לידו שעה ארוכה, עד שמרוב התרגשותו ממחזה מרהיב זה התפרץ בקריאה: "**אוי מקנא אני בו!**", לקול הקריאה היפנה הרב את ראשו וראה את האורח.

אף בעת הפגזת ירושלים בשנת ה'תש"ח, בזמן ששקד על תלמודו, לא הרגיש בפגז שחלף מעל לראשו והמשיך לעסוק בתורה כאילו דבר לא קרה.

תורתו של ר' צבי פסח פראנק הייתה רצופת חסד. תמיד ידע לחדור ללב השואל ולהבין את הלכי נפשו. כאשר באה לפניו שאלה של עוף - הטרף הוא אם לא - והשואל נכר בעוניו, היה מוציא מיד מכיסו סכום כסף, נותנו לאיש, ומבקשו לקנות לעצמו עוף אחר.

פעם אחת התדפקה על דלתו אשה ענייה ובפיה שאלה על תרנגולת. ר' צבי פסח, שראה מיד כי העוף טרף, לא רצה לביישה במתת של כסף. נכנס הוא, אפוא, אל המטבח שבביתו, זרק את הטרפה ופנה אל בתו: "היש לנו בבית תרנגולת, שעדין לא נתבשלה?", שאלה. "כן, אבא, הנה", ענתה בשמחה והגישה לו את העוף הטרי. ר' צבי פסח יצא אל השואלת, הגיש לה את העוף הכשר ואמר: "**הרי לך, התרנגולת כשרה למהדין!**".

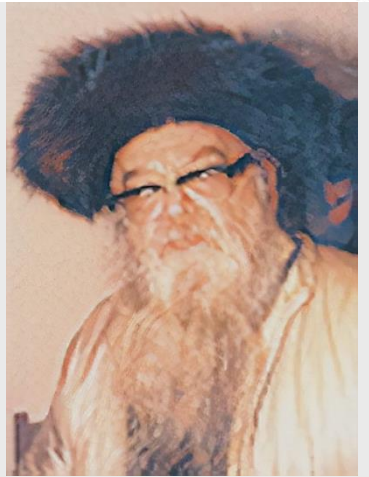
בספר 'גדולי ירושלים וחכמיה' הובא הסיפור המופלא הבא על הרב: שחר של י' בכסלו ה'תשי"ד. זה עתה סיימו את תפלת שחרית בבית הכנסת. ר' צבי פסח מבקש מכמה ממקורביו לסור אל ביתו. "מה יום מיומיים?" שאלוהו. "**מבקש אני לערוך הטבת חלום!**". הוא מסביר להם ומוסיף: "הרי ב-ז' בסיון אשתקד (ה'תשי"ג) נפטר הגאון ר' זעליג ראובן בענגיס. בליל שבת ט"ו מר-חשוון נפטר מרן ה"חזון אי"ש".

והנה הלילה, חלמתי כי בשמיים מחכים לדיין שלישי שצריך להצטרף לבית דין של מעלה... נחרדתי עד מאד, והזמנתיכם לערוך הטבת חלום!". עודם מסיימים לומר את הפסוקים ועומדים לצאת את הבית- הגיע אחד מתושבי העיר לגלות את אוזנו של ר' צבי פסח: "**זה עתה עלתה נשמתו של ר' איסר זלמן מלצר לגנזי מרומים!**".

אם ראשונים כמלאכים - הרב שלום מרדכי שבדרון זצ"ל

הרב שלום מרדכי שבדרון זצ"ל הידוע כ"המגיד מירושלים" - נולד בשנת תרע"ב (1912) בירושלים. התייתם בצעירותו, וגדל בבית היתומים דיסקין. גיסו של הגאון ר' שלמה זלמן אוירבך זצ"ל. אחר נישואיו למד בבית המדרש אהל תורה. התגורר בשכונת שערי חסד בירושלים. שימש כר"מ בישיבת מקור חיים בירושלים ועוד. **דרשותיו היו חוצבי להבות אש. בעל לשון שנונה ונלחם עבור כל דבר שבקדושה.** סמל לדרשנות מוסרית אמיתית. סגנונו הירושלמי החד לא השתנה כלל. בין אם עמד מול גבירים אמריקנים נכבדים הרחוקים ממושגים מוסריים עמוקים, ובין אם נשא מדברותיו מול בני ירושלים וחשוביה בביה"כ הגדול של זכרון משה- הדרשות אותן דרשות, המסר אותו מסר. בשיעוריו השתתפו אנשים מכל הזרמים. מסר שיעורים בישיבת חברון, שימש כש"צ במוסף בישיבת חברון בימים הנוראים. ידוע בקולו המשתפך, רבים מניגוני תפילות הימים הנוראים כיום לקוחים מניגוניו של ר' שלום שבדרון. **לאחר פטירתו חובר עליו הספר 'קול חוצב'.** נפטר ב-כ"ב כסליו תשנ"ז (1977). חי כ-65 שנים. ציונו בהר-הזיתים שבירושלים.

סבו: ר' שלום מרדכי שבדרון (המהרש"ם). **אביו:** ר' יצחק. **אשתו:** מרת לאה (בתו של ר' חיים יהודה לייב אוירבך). **מרבתי:** ר' שמואל יצחק הילמן. **בנו:** ר' יצחק (מגיד מישרים בירושלים). **בנותיו:** מרת מלכה (נישאה לר' אליהו דוד רייכמן), מרת חיה (נישאה לר' אריה מילצקי), מרת הדסה יוכבד (נישאה לר' צבי שינקר, ראש ישיבת 'בית דוד' בבני ברק), מרת רחל (נישאה לר' שמחה נתן סגל), מרת ברכה אסתר (נישאה לר' נחום מאיר שינלזון). מרת בת שבע (נישאה לר' מנחם שמואל קניגסברג). **מספריו: ילב שלום- דרשות יהגדת ר' שלום ישאל אביך ויגדך- סיפורים.**

לד כמה היו גדולים מעשה החסד של הצדיק סיפר בנו על מעשה אחד, כשנסע הצדיק להפליג לחו"ל דרך נמל חיפה, התרחק משערי חסד לכיוון חיפה וזכר ששכח לבקר אדם מסוים שמצווה רבה לעודדו ולבקרו, "אנחנו חוזרים לשערי חסד", הודיע לנהג, "כשנגיע, תמתין לי ותקבל תשלום מלא". כשהגיע, ר' שלום נכנס לחדרו של האיש בהארט פנים, באותו רגע האדם אמר לו: "הגעת בזמן הנכון", ועוד אמר: "אתה מחיה אותי, משום שאיש לא בא לבקרני, והבדידות קשה לי".

ישב ר' שלום ושוחח עימו בשלווה, עד ששכח מנהג המוניות, שמחכה לו. לפתע נשמעו נקישות בדלת שהעידו על חוסר סבלנות. נהג המונית היה במתח ואמר: "כבוד הרב, האוניה עומדת להפליג- אתה תאחר". ר' שלום התעקש להתעכב עוד מספר דקות, לנמל הגיע באיחור של כחצי שעה. עיכוב לא צפוי מנע את הפלגת האוניה!

כאשר הגאון רבי שלום שבדרון זצ"ל דיבר באחת מדרשותיו הרבים על המשנה: "והווי זהיר במצווה קלה כבחמורה והווי מחשב הפסד מצוה כנגד שכרה ושכר עבירה כנגד הפסדה", ניגש אליו יהודי ושטח לפניו את סיפורו על הנושא הנידון, וכה היו דבריו: כשהמנשביקים (הלבנים) ברוסיה השתלטו על המדינה אחרי מלחמת העולם הראשונה, היה זה לראשונה מזה שנים רבות שהיהודים נהנו מחופש, ושמחו. התעשרו במיוחד יהודים שנתמזל מזלם להיות בעסקי יהלומים ותכשיטים. אני עצמי הייתי בעסקי היהלומים.

כל בוקר הייתי במשרדי בבורסת היהלומים בשעה שמונה, והייתי עסוק כל היום. בוקר אחד היה ככוונתי להגיע למשרד מוקדם. מזוודת היהלומים והתכשיטים היתה אתי כרגיל, אך, כשהלכתי שמעתי מישהו צועק: "עשירי למניין!". סובבתי ראשי וראיתי אדם עומד בפסח בית כנסת זעיר, ומחפש עשירי להשלמת מניין, והוא צעק לעברי וקרא לי לבוא להשלים מניין. חשבת, שיש לי מעט זמן, ונכנסת כדי להיות העשירי, אך כשנכנסתי ראיתי שהיו שם רק שלושה אנשים מלבדי, ומלבד האדם שקרא לי, אשר שוב עמד בדלת וחיפש "עשירי".

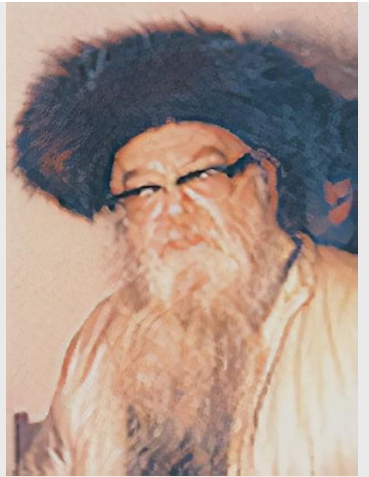
"מה זה?" טענתי לעברו: "אני לא עשירי, אני חמישי. זה יקח לך את כל הבוקר להשיג עשרה אנשים!" - "אל תדאג", ענה לי, "יהודים רבים עוברים ברחובות אלה כל בוקר". מתוסכל מזה, שהוא לכד אותי, התחלתי לומר תהלים. במשך עשר דקות, הוא השיג עוד אדם אחד, פניתי לעזוב, אך הוא התחנן: "הקשב, זה ה"יארצייט" של אבי, עלי לומר 'קדיש'. בבקשה הישאר. אני מנסה לארגן מניין במהירות". "איני יכול להישאר עוד", מחיתי, "אני חייב להיות במשרדי בשעה שמונה, ועכשיו כבר שמונה".

הוא אמר לי בתקיפות: "הקשב, אינני נותן לך לצאת, יש לי יארצייט, עלי לומר קדיש, ברגע שיהיו לי עשרה אנשים נתפלל ותוכל ללכת". לא רציתי להרגיזו יותר, ובאי- רצון חזרתי לתהלים. חלפו עוד עשר דקות והוא הצליח לגרור בצווארון עוד שני אנשים. שוב התחלתי להתקדם לכיוון הדלת, והפעם הצביע לעברי ואמר: "הקשב עכשיו, לו לך היה יארצייט לזכר אביך, היית רוצה שאני ישאר, נכון? אז עכשיו אני רוצה, שאתה תעשה אותו הדבר בשבילי!"

זה שהצביע לעברי, והטענה איך הייתי מרגיש במקומו, גרמו לי פתאום להרגיש אחרת לגבי המצב. הסכמתי כבר, שחלק מהבוקר ומתכניתי במשרד ילכו לאיבוד, יהיה מה שיהיה- אשאר. בערך בשעה 08:30 השיג לבסוף את כל המניין. חשבת, שיגיד משנה וקדיש ואלך, אך לא! הוא התחיל מראשית התפילה. חסר סבלנות הבטתי בשעוני, וראיתי שלא אגיע למשרדי מאוחר, הרבה אחרי השעה תשע.

מספר פעמים הסתכלתי סביבי לראות, אולי הגיע עוד מתפלל, כך שאוכל לצאת משם ובכל זאת ישאר לו מניין, אך לא היה מזל כזה! הייתי תקוע שם עד שסיימו להתפלל. כשסיימו, הודה לנו מאד, הגיש עוגה וויסקי, ואז נתן לנו לעזוב. התחלתי לעשות את דרכי למשרד, נושא את מזוודתי מלאת התכשיטים. כשהגעתי למרחק שני בניינים ממשרדי, אץ לעברי אדם שהכרתי, כשהוא מנופף בידי בבהלה. "מה! הסתלק מכאן!" - צווח לעברי בפראות. "הבולשביקים השתלטו היום על המימשל, כמה מהם באו והרגו יהודים בבורסת היהלומים, ועכשיו הם עסוקים באיסוף השלל, הימלט על חיך!". "אני אכן נמלטתי על נפשי, הסתתרתי במשך כמה ימים, וכפי שאתם רואים, יכולתי לצאת מרוסיה. אתם בוודאי מתארים לעצמכם, מה היה קורה לי, לו הייתי עוזב את המניין מוקדם" - סיים האיש את סיפורו.

הרב שלום מרדכי שבדרון זצ"ל הידוע כ"המגיד מירושלים" - נולד בשנת תרע"ב (1912) בירושלים. התייתם בצעירותו, וגדל בבית היתומים דיסקין. גיסו של הגאון ר' שלמה זלמן אוירבך זצ"ל. אחר נישואיו למד בבית המדרש אהל תורה. התגורר בשכונת שערי חסד בירושלים. שימש כר"מ בישיבת מקור חיים בירושלים ועוד. **דרשותיו היו חוצבי להבות אש. בעל לשון שנונה ונלחם עבור כל דבר שבקדושה.** סמל לדרשנות מוסרית אמיתית. סגנונו הירושלמי החד לא השתנה כלל. בין אם עמד מול גבירים אמריקנים נכבדים הרחוקים ממושגים מוסריים עמוקים, ובין אם נשא מדברותיו מול בני ירושלים וחשביה בביה"כ הגדול של זכרון משה- הדרשות אותן דרשות, המסר אותו מסר. בשיעוריו השתתפו אנשים מכל הזרמים. מסר שיעורים בישיבת חברון, שימש כש"צ במוסף בישיבת חברון בימים הנוראים. ידוע בקולו המשתפך, רבים מניגוני תפילות הימים הנוראים כיום לקוחים מניגוניו של ר' שלום שבדרון. **לאחר פטירתו חובר עליו הספר 'קול חוצב'.** נפטר ב-כ"ב כסליו תשנ"ז (1977). חי כ-65 שנים. ציונו בהר-הזיתים שבירושלים.

סבו: ר' שלום מרדכי שבדרון (המהרש"ם). **אביו:** ר' יצחק. **אשתו:** מרת לאה (בתו של ר' חיים יהודה לייב אוירבך). **מרבתי:** ר' שמואל יצחק הילמן. **בנו:** ר' יצחק (מגיד מירושלים). **בנותיו:** מרת מלכה (נישאה לר' אליהו דוד רייכמן), מרת חיה (נישאה לר' אריה מילצקי), מרת הדסה יוכבד (נישאה לר' צבי שינקר, ראש ישיבת 'בית דוד' בבני ברק), מרת רחל (נישאה לר' שמחה נתן סגל), מרת ברכה אסתר (נישאה לר' נחום מאיר שינלזון). מרת בת שבע (נישאה לר' מנחם שמואל קניגסברג). **מספריו: ילב שלום- דרשות יהגדת ר' שלום ישאל אביך ויגדך- סיפורים.**

דמות מיוחדת במינה בשכונת שערי חסד בירושלים, היה הגאון רבי בצלאל גולדשטיין זצ"ל. הכל הכירוהו בכינוי "**בצלאל החלב**", היות והלה התפרנס מחלוקת חלב בבתים, כמנהג הימים ההם. רבי בצלאל, לא רק שעשה את מלאכתו עראי, אלא שתמיד היה שקוע כל כולו בתורה, וכאשר הסתובב עם כדי החלב בידו, היה הש"ס שגור על פיו עם רש"י ותוספות. על מידת היותו שקוע כולו בתורה, תעיד העובדה הבאה, אותה סיפר המגיד הירושלמי הנודע הגאון הצדיק רבי שלום שבדרון זצ"ל, תושב שערי חסד:

"פעמים רבות אירע, שבהיות רבי בצלאל בדרכו לחלק חלב, התעוררה לו קושיא בלימוד. והיה אם פגע בתלמיד חכם, מיד שכח את עבודתו, ושקע בשיחה למדנית. ולא אחת קרה, ששכח לחלוטין לחלק את החלב, דבר שגרם לכך שלקוחותיו הקבועים נאלצו לקנות חלב במקום אחר, והוא נשאר 'תקוע' עם סחורתו באין דורש, וגם ללא פרנסה! בשל זאת, כל אימת שראיתיו מרחוק עם כדי החלב, נהגתי להתחמק ממנו, כדי שלא יפסיק מעבודתו, ולא יפסיד את פרנסתו.

והנה, פעם אחת, בעוברי באחת מסמטאות שערי חסד, הבחנתי ממרחק לא גדול בר' בצלאל וכדיו בידיו, כשהוא יורד בשיפולי הרחוב. הוא נראה לי מהורהר ושקוע במחשבותיו, והבנתי שקושיא מנקרת לו במוחו, ומן הסתם מיד יעצור אותי, לפיכך נהגתי כתמיד, וחמקתי מיד לסמטא אחרת. אבל הוא ראה אותי והתחיל לרוץ אחרי: "ר' שלום, ר' שלום, יש לי קושיא עצומה על התוספות!" ובעודו רחוק ממני, החל לפרט את קושייתו: "הנה התוספות בבא מציעא בדף פלוני אומר כך..." אבל אני עשיתי את עצמי כלא שומע, והמשכתי להתרחק ממנו. רבי בצלאל לא הרפה, אלא המשיך לצעוק כלפי: "מה קרה? למה אתה בורח? האם הקושיא אינה מוצאת חן בעיניך?!"

אמרתי בלבי: אם כך הדבר, צריך אני להסביר לו את סיבת בריחתי. ניגשתי אליו ואמרתי לו: "רבי בצלאל, אם אתעכב לידך לשמיעת הקושיא, אתה תפסיד את הכנסתך, הלא מכירת החלב היא הפרנסה שלך!". התבונן בי רבי בצלאל בעיניו היוקדות אש, ואמר לי בפסקנות מוחלטת: "רבי שלום, התורה היא הפרנסה!!!".

דרשותיו של הרב היו חוצבות להבות, ידע לעורר את לבבות השומעים וזאת בטוב טעם ודעת ובאמצעות משלים. מסופר כי באחד מימי הקיץ בארה"ב. נכנס ר' שלום לבית הכנסת בעיר שבה שהה כדי למסור דרשה, אך בית הכנסת היה כמעט שומם. "מה קרה?" תמה ר' שלום. "חופש, קיץ. כולם נסעו להרים", השיבו לו הבודדים שנתרו.

ר' שלום לא התמהמה, עלה אל לפני ארון הקודש ופתח במעשה המבוסס על דרשתו של המגיד מקלם. קולו רעם אל מול מעט המאזינים. "יום אחד, עובר אני ברחוב ושומע קול בכי בוקע מאחד הבתים. מי יודע, שמא זה אדם הזקוק להצלה, או תינוק רעב. אולי אישה עצובה... הבכי מתחזק וממש שובר את הלב. אני ניגש אל הבית ונוקש על הדלת, אך אין קול ואין עונה.

הבכי בפנים מתגבר, ואני מחליט להיכנס פנימה. ידי לוחצת על ידית הדלת ופותחת אותה בזירות. איש אינו נמצא בבית. אבל הבכי עודנו קיים וצריך לחפש מהיכן הוא. אני מתקרב לעבר הקול והוא אינו נמצא בשום חדר, עד שמגיע אני לחדר הפנימי שם נשמעות הבכיות בחוזקה... מאחת המגירות. מיד אני ניגש לפתוח את המגירה, ולמול עיני ניצבת...טלית.

'מה לך כי תבכי?' שאלתי אותה. והיא בקול יבבה נורא אמרה לי: 'אני הטלית של בעל הבית. כעת הוא יצא לחופשה. הוא נטל עמו את האוכל, את השתייה, את כל חפצי הלבוש והמשחקים, ואפילו מצלמה הוא לא שכח. את הכל הוא לקח. אבל אותי השאיר לבד כאן. כך שחה לי הטלית. מיד הרגעתי אותה ואמרתי לה: "טלית, טלית, עכשיו את לבד, אבל יבוא יום שבו ילך בעל הבית לבית עולמו. הוא ישאיר כאן את הכל: את הכסף והחפצים, את הבגדים, התמונות ואף את כל כספו. רק דבר אחד בלבד הוא ייקח עמו, אותך טלית, ורק אותך". כשלבנו מיצר על ההמונים המנמיכים' בדתם בימי הקיץ, סיים ר' שלום את סיפורו, והקהל השונה כל כך ממאזיניו בזכרון משה'. הטה הרב את אוזנו והרגיש כיצד חודרים הדברים בלב השומעים.

הרב המקובל שמואל דרזי זצ"ל: נולד בשנת ה'תרפ"ב (1922). עוד בהיותו ילד התאבק בעפר רגליהם של חכמים. בתחילת דרכו עסק במסחר בשוק הסיטונאי בעירק ומשם התקדם כמנהל חשבונות אצל שר האוצר בממשלת עירק. עקב המאורעות, שפקדו את יהודי בגדד הקימו הוריו ישיבה ובית-כנסת בביתם, ומשם הפיצו תורה. בשנת ה'תש"י (1950) בהיותו בגיל 28 עלה ארצה דרך פרס, למרות לחצים והצעות מפתות כדי שיישאר בעירק. רבנו עזב הכול ועלה לא"י. בשנת ה'תשי"ג (1953) נשא לאישה את לטיפה יפה, נולדו להם חמישה בנים ושתי בנות. בשנת תשנ"א, שכל בן צעיר לימים, ר' ישורון, שנפטר בהיותו בן 29 שנים (חמישה חודשים לאחר נישואיו).

משחר נעוריו, שקד על התורה. כשהיה מגיע המקובל ר' יהודה פתיה, היה רבנו יושב על אדן החלון ומקשיב. בגיל צעיר היה משמש וכן בית אצל ראשי רבני בבל, מהם החכם ר' ניסים כדורי זצ"ל. בגיל 15 הצטרף ללימוד אצל הגאון ר' יוסף רביע וחכם ששון מזרחי, דרך לימוד זה נכנס לחוכמת הקבלה. למד שבע שנים מדי שבת אצל חכם אפרים הכהן. למד עם חכם סולימאן מוצפי בליל שני ושישי בביה"כ "טוויג". למד עם ר' יעקב מוצפי בביה"כ "שמשי צדקה". וכן למד חברותא עם ר' יהודה צדקה שנים רבות. כעשרים אחת שנים למד חברותא עם הרב יצחק כדורי בישיבת "דור ישרים" (בחייהם ובמותם לא נפרדו, ציונו של הרב דרזי בסמוך לציונו של הרב כדורי זצ"ל), אח"כ הקים רבינו את ישיבת המקובלים 'ניות ברמה', בה שימש כראש הישיבה עד יומו האחרון.

בבחרותו, למד בבית המדרש 'בני ציון' בבגדד, בבניין שהוקצה לישיבה ע"י המקובל הגאון והצדיק חכם סלמן מוצפי זיע"א. בבית המדרש הכירו השניים זה את זה. כאשר התמנה רבי מוצפי סלמן זצ"ל לראש הישיבה, החל חכם שמואל דרזי למסור שיעורים בישיבה. באותן שנים מסרו השניים שיעור קבוע שהתקיים עד לפנות בוקר, בנוכחות כמאה תלמידים. השיעור היה מתחיל באמירת תיקון חצות במשך כשעה וחצי. לימים העידו הנוכחים, כי בכל לילה חשו מחדש שבלילה זה חרב בית-המקדש. בכל יום הלך בקביעות לכותל, במשך כ-40 שנים היה נראה ראשון בהנץ החמה, בקיץ ובחורף. ואפילו בימי השלג כאשר היה צריך לעשות מאמצים עילאיים כדי להגיע.

ראש ישיבה, מקובל, מוהל, גאון בנגלה ובנסתר, איש חסד ואמונים. יראת שמיים טהורה. מעמודי האש העולמי בהבנה ובידיעת כל רזי תורת הקבלה. עבד את בוראו במסירות נפש. התעצם בתפילה על פדות השכינה וגאולתן של ישראל. קירב לבבות רבים לאביהם שבשמים. גמל חסדים בסתר וחיתן יתומים רבים. איש אמת. התבקש לישיבה של מעלה בשבת קודש פרשת 'וישב', בזמן רעואו דרעווין בקריאת התורה. כ"ג בכסלו ה'תשס"ו (2006). חי כ-84 שנים. ציונו בהר המנוחות בגבעת שאול.

אביו: ר' יצחק. **אימו:** מרת שמחה. **רבותיו:** המקובלים הגאונים ר' יוסף רביע זצ"ל, ר' ששון מזרחי זצ"ל, ר' אפרים הכהן זצ"ל, ר' יהודה פתיה זצ"ל. **חברותות:** המקובלים הגאונים ר' סולימאן מוצפי זצ"ל, ר' יעקב מוצפי זצ"ל, ר' יהודה צדקה זצ"ל, ר' יצחק כדורי זצ"ל, ר' ששון לוי זצ"ל.

פעמים רבות חשו ברוח-הקודש האופפת את הרב. סיפר שמשו של הצדיק, ר' משה, כי באחד הימים בשעת חצות בעודו ישן, ניגש אליו הרב דרזי להעירו, שכן בהיותו משמש כשמש, הקצה לו הרב חדר בביתו. ר' משה הזדרז וקם, כשיצא ראה, כי כעשרים אברכים מוכנים לנסיעה דחופה ואשר שני גדולי עולם, הרב דרזי זצ"ל והרב כדורי זצ"ל התכוננו לבצעה ללא דיחוי. מיד הם נסעו בטרנזיט והגיעו בסביבות השעה 02:30 לפנות בוקר לציונם של אביו ורבא. שם עשו ייחודים והתפללו עד אור הבוקר ללא דיבורים. משם הם נסעו לציונו של בניהו בן יהודע, ולבסוף כשסיימו, העז אחד מהאברכים לשאול את הרב: "רבנו, מה קרה?". הרב השיב כי נגזרה גזרה קשה על עם ישראל מאזור סוריה, אך, ברוך ה', הם הצליחו בעזרת התפילות לבטל את הגזרה הנוראה. ואכן, באותו יום הייתה תקרית גדולה באזור סוריה, ולא היו לעם ישראל שום אבדות בנפש. הרב דרזי והרב כדורי לא שמעו חדשות, ולמרות הכול, הם ידעו הכול לפני כולם.

היה זה כאשר צרה חדשה נחתה על עם ישראל ככלל ועל ירושלים בפרט - כת ה"מורמונים" (בעולם חיים כיום מעל 12 מיליון מורמונים, אשר כל מטרתם היא להחטיא את עם ישראל באמצעות הטפה מסיונרית). הם רצו לבנות בסמוך למקום המקדש את בית זוהמתם. רבינו והמקובל הרב יצחק כדורי עמדו בפרץ כדי לעקור את הדבר. המורמונים מומחים בכישופים, וניסו לעשות הכול כדי לגרום לעם ישראל לסטות מדרך הישר, כדי שיהיה יותר קל להשמידו. באחד הפעמים בהם מסר רבינו שיעור, לפתע הפסיק באמצע השיעור ואמר, כי הוא מרגיש דבר רע הנמצא בתוכם, ולא נרגע, עד שאמר, כי חש הוא באישה העומדת בחוץ וכולה רוע ובאה מכת המורמונים כדי להזיק. שמשו של הרב, ר' שלום, יצא החוצה, ואכן ראה אישה המכוסה מהראש ועד כף רגל.

היא ניגשה למשמש וביקשה להיכנס אל הרב באמתלה, כי יש לה בעיה חמורה והיא מבקשת את ברכתו של הרב. כמובן שר' שלום לא אפשר לאשה להיכנס. היא ניסתה שוב ושוב, וכאשר ראתה, כי לא תותר כניסתה לרב, ובטרם עזבה את המקום, צעקה בקול גדול ושרטה את ר' שלום שריטות עמוקות בידו, עד שעור ידיו נשאר בצפורניה, והוא חזר לשיעור כשכולו זב דם. רק לאחר מכן אמר הרב, כי חש הוא שהטומאה חלפה לה, ועתה ניתן להמשיך בשיעור. גם בתפילותיהם בכותל ניסו המורמונים להפריע, הכמרים היו באים עם טלית מעל ראשם - כדי שלא יזהו אותם, וכך יוכלו לשבש את תפילותיהם. אולם הרב תמיד הרגיש בהם, והיה שולח מתלמידיו, כדי שישלכו אותם מהמקום הקדוש.

הרב המקובל שמואל דרזי זצ"ל: נולד בשנת ה'תרפ"ב (1922). עוד בהיותו ילד התאבק בעפר רגליהם של חכמים. בתחילת דרכו עסק במסחר בשוק הסיטונאי בעירק ומשם התקדם כמנהל חשבונות אצל שר האוצר בממשלת עירק. עקב המאורעות, שפקדו את יהודי בגדד הקימו הוריו ישיבה ובית-כנסת בביתם, ומשם הפיצו תורה. בשנת ה'תש"י (1950) בהיותו בגיל 28 עלה ארצה דרך פרס, למרות לחצים והצעות מפתות כדי שיישאר בעירק. רבנו עזב הכול ועלה לא"י. בשנת ה'תשי"ג (1953) נשא לאישה את לטיפה יפה, נולדו להם חמישה בנים ושתי בנות. בשנת תשנ"א, שכל בן צעיר לימים, ר' ישרון, שנפטר בהיותו בן 29 שנים (חמישה חודשים לאחר נישואיו).

משחר נעוריו, שקד על התורה. כשהיה מגיע המקובל ר' יהודה פתיה, היה רבנו יושב על אדן החלון ומקשיב. בגיל צעיר היה משמש ובן בית אצל ראשי רבני בבל, מהם החכם ר' ניסים כדורי זצ"ל. בגיל 15 הצטרף ללימוד אצל הגאון ר' יוסף רביע וחכם ששון מזרחי, דרך לימוד זה נכנס לחוכמת הקבלה. למד שבע שנים מדי שבת אצל חכם אפרים הכהן. למד עם חכם סולימאן מוצפי בליל שני ושישי בביה"כ "טוויג". למד עם ר' יעקב מוצפי בביה"כ "שמשי צדקה". וכן למד חברותא עם ר' יהודה צדקה שנים רבות. **כעשרים ואחת שנים למד חברותא עם הרב יצחק כדורי בישיבת "דור ישרים" (בחייהם ובמותם לא נפרדו, ציונו של הרב דרזי בסמוך לציונו של הרב כדורי זצ"ל), אח"כ הקים רבינו את ישיבת המקובלים 'ניות ברמה', בה שימש כראש הישיבה עד יומו האחרון.**

בבחרותו, למד בבית המדרש 'בני ציון' בבגדד, בבניין שהוקצה לישיבה ע"י המקובל הגאון והצדיק חכם סלמן מוצפי זיע"א. בבית המדרש הכירו השניים זה את זה. כאשר התמנה רבי מוצפי סלמאן זצ"ל לראש הישיבה, החל חכם שמואל דרזי למסור שיעורים בישיבה. **באותן שנים מסרו השניים שיעור קבוע שהתקיים עד לפנות בוקר, בנוכחות כמאה תלמידים.** השיעור היה מתחיל באמירת תיקון חצות במשך כשעה וחצי. **לימים העידו הנוכחים, כי בכל לילה חשו מחדש שבלילה זה חרב בית-המקדש.** בכל יום הלך בקביעות לכותל, במשך כ-40 שנים היה נראה ראשון בהנץ החמה, בקיץ ובחורף. ואפילו בימי השלג כאשר היה צריך לעשות מאמצים עילאיים כדי להגיע.

ראש ישיבה, מקובל, מוהל, גאון בנגלה ובנסתר, איש חסד ואמונים. יראת שמיים טהורה. מעמודי האש העולמי בהבנה ובידיעת כל רזי תורת הקבלה. עבד את בוראו במסירות נפש. התעצם בתפילה על פדות השכינה וגאולתן של ישראל. קירב לבבות רבים לאביהם שבשמים. גמל חסדים בסתר וחיתן יתומים רבים. איש אמת. התבקש לישיבה של מעלה בשבת קודש פרשת 'וישב', בזמן רעואו דרעווין בקריאת התורה. כ"ג בכסלו ה'תשס"ו (2006). חי כ-84 שנים. ציונו בהר המנוחות בגבעת שאול.

אביו: ר' יצחק. **אימו:** מרת שמחה. **רבותיו:** המקובלים הגאונים ר' יוסף רביע זצ"ל, ר' ששון מזרחי זצ"ל, ר' אפרים הכהן זצ"ל, ר' יהודה פתיה זצ"ל. **חברותות:** המקובלים הגאונים ר' סולימאן מוצפי זצ"ל, ר' יעקב מוצפי זצ"ל, ר' יהודה צדקה זצ"ל, ר' יצחק כדורי זצ"ל, ר' ששון לוי זצ"ל.

פעם הגאון הרב יעקב יוסף שלח אל הרב בחור, בכדי שיחליפו שם לאביו שכבר עבר 3 פעמים ניתוח לב, וקרוסו לו כל המערכות. הניתוח ערך 18 שעות ואפילו לא סגרו לו את התפרים מרוב שהמצב היה חמור, וחשבו שאין מה לעשות. הרב הוסיף לו את השם "בן ציון" ונתן לו קמיע שמכניסים לתוך מים במשך עשרה ימים ושותים. אולם במקרה זה לא היתה אפשרות שהחולה ישתה מן המים, ולכן הרב אמר שישימו לו מהמים על המצח, על השפתים ועל הלב. והנה, **באותו יום כבר העבירו אותו למחלקה רגילה ואפילו לא לטיפול נמרץ. ולאחר עשרה ימים החולה השתחרר מבית-החולים.**

כל זה היה בחודש אייר תשס"ב, ובסוף שנת תשס"ג איבד החולה את הקמיע ושכח מזה, לאחר מכן קיבל דלקת ראות חריפה והיה **שלושה שבועות במחלקת טיפול נמרץ.** הרופאים אמרו לו שיתכונן לגרוע מכל כי המצב קשה מאוד, והרב שוב עשה קמיע ואמר שהרבה מסירות נפש הוא משקיע בזה, ואחרי אחד עשרה ימים הוא יצא מבית-החולים. שאלו את הרב מדוע הפעם זה לקח 11 ימים ואילו בפעם שעברה הוא יצא לאחר 10 ימים, אמר להם **מכיוון שבשבת שכחו להשרות במים לכן אותו יום לא נחשב והיו צריכים יום נוסף.**

הרב היה הולך בכל יום בקביעות לכותל, היה הראשון ובכל מצב. אין זה משנה אם היה מדובר ביום גשום ואפילו בימי השלג והיה צריך לעשות מאמצים עילאיים בכדי להגיע. **איש אמת,** עד שקשה להאמין מהי מידת האמת שהיתה בו. אנשים העידו שהיו רחוקים מאוד מתורה ומצוות ואמרו כל זה היה עד שפגשנו את הרב דרזי, **אבל כשפגשנו אותו לא יכולנו לעמוד מול האמת שלו וחזרנו בתשובה.**

הרב ידע את יום מותו, הרבנית הצדקת מספרת כי סמוך לפטירתו אמר לה החכם: **"הינך רואה זה חצות! זה זמן חצות!"** ולא ירדה לסוף דעתו. אולם במוצאי שבת קודש עת אשר הזדרזו ורצו להספיק לקבורו קודם חצות לילה (שכידוע לפי כמה מקובלים העניין בזה במוצאי שבת קודש) הבינה אז כנראה מה היתה כוונתו. הרב הגאון ר' מאיר מאזוז שליט"א בהספדו על הרב דרזי לאחר השלושים סיפר כי הגמרא בתענית דף ט' עמוד א' דורשת על הפסוק **"ואכחיד את שלושת הרועים בירח אחד"**. לאחרונה גם אצלנו הלכו שלושת הרועים וסימנך "תשב אנוש עד **דכא**" - ר"ת הרב דרזי שמואל זצ"ל, הרב כדורי יצחק זצ"ל והרב אטון שבתאי זצ"ל. והם אף נפטרו בסדר זה.

הרב המקובל שמואל דרזי זצ"ל: נולד בשנת ה'תרפ"ב (1922). עוד בהיותו ילד התאבק בעפר רגליהם של חכמים. בתחילת דרכו עסק במסחר בשוק הסיטונאי בעירק ומשם התקדם כמנהל חשבונות אצל שר האוצר בממשלת עירק. עקב המאורעות, שפקדו את יהודי בגדד הקימו הוריו ישיבה ובית-כנסת בביתם, ומשם הפיצו תורה. בשנת ה'תש"י (1950) בהיותו בגיל 28 עלה ארצה דרך פרס, למרות לחצים והצעות מפתות כדי שיישאר בעירק. רבנו עזב הכול ועלה לא"י. בשנת ה'תשי"ג (1953) נשא לאישה את לטיפה יפה, נולדו להם חמישה בנים ושתי בנות. בשנת תשנ"א, שכל בן צעיר לימים, ר' ישרון, שנפטר בהיותו בן 29 שנים (חמישה חודשים לאחר נישואיו).

משחר נעוריו, שקד על התורה. כשהיה מגיע המקובל ר' יהודה פתיה, היה רבנו יושב על אדן החלון ומקשיב. בגיל צעיר היה משמש וכן בית אצל ראשי רבני בבל, מהם החכם ר' ניסים כדורי זצ"ל. בגיל 15 הצטרף ללימוד אצל הגאון ר' יוסף רביע וחכם ששון מזרחי, דרך לימוד זה נכנס לחוכמת הקבלה. למד שבע שנים מדי שבת אצל חכם אפרים הכהן. למד עם חכם סולימאן מוצפי בליל שני ושישי בביה"כ "טוויג". למד עם ר' יעקב מוצפי בביה"כ "שמש צדקה". וכן למד חברותא עם ר' יהודה צדקה שנים רבות. **כעשרים ואחת שנים למד חברותא עם הרב יצחק כדורי בישיבת "דור ישרים" (בחייהם ובמותם לא נפרדו, ציונו של הרב דרזי בסמוך לציונו של הרב כדורי זצ"ל), אח"כ הקים רבינו את ישיבת המקובלים 'ניות ברמה', בה שימש כראש הישיבה עד יומו האחרון.**

בבחרותו, למד בבית המדרש 'בני ציון' בבגדד, בבניין שהוקצה לישיבה ע"י המקובל הגאון והצדיק חכם סלמן מוצפי זיע"א. בבית המדרש הכירו השניים זה את זה. כאשר התמנה רבי מוצפי סלמאן זצ"ל לראש הישיבה, החל חכם שמואל דרזי למסור שיעורים בישיבה. **באותן שנים מסרו השניים שיעור קבוע שהתקיים עד לפנות בוקר, בנוכחות כמאה תלמידים.** השיעור היה מתחיל באמירת תיקון חצות במשך כשעה וחצי. **לימים העידו הנוכחים, כי בכל לילה חשו מחדש שבלילה זה חרב בית-המקדש.** בכל יום הלך בקביעות לכותל, במשך כ-40 שנים היה נראה ראשון בהנף החמה, בקיץ ובחורף. ואפילו בימי השלג כאשר היה צריך לעשות מאמצים עילאיים כדי להגיע.

ראש ישיבה, מקובל, מוהל, גאון בנגלה ובנסתר, איש חסד ואמונים. יראת שמיים טהורה. מעמודי האש העולמי בהבנה ובידיעת כל רזי תורת הקבלה. עבד את בוראו במסירות נפש. התעצם בתפילה על פדות השכינה וגאולתן של ישראל. קירב לבבות רבים לאביהם שבשמים. גמל חסדים בסתר וחיתן יתומים רבים. איש אמת. התבקש לישיבה של מעלה בשבת קודש פרשת 'וישב', בזמן רעואו דרעווין בקריאת התורה. כ"ג בכסלו ה'תשס"ו (2006). חי כ-84 שנים. ציונו בהר המנוחות בגבעת שאול.

אביו: ר' יצחק. **אימו:** מרת שמחה. **רבותיו:** המקובלים הגאונים ר' יוסף רביע זצ"ל, ר' ששון מזרחי זצ"ל, ר' אפרים הכהן זצ"ל, ר' יהודה פתיה זצ"ל. **חברותות:** המקובלים הגאונים ר' סולימאן מוצפי זצ"ל, ר' יעקב מוצפי זצ"ל, ר' יהודה צדקה זצ"ל, ר' יצחק כדורי זצ"ל, ר' ששון לוי זצ"ל.

הרב הלך בכל יום בקביעות לכותל, במשך כ-40 שנים היה נראה ראשון בנף החמה, בקיץ ובחורף. ואפילו בימי השלג כאשר היה צריך לעשות מאמצים עילאיים כדי להגיע. באחד מן הימים, כשחזר מהתפילה מהכותל המערבי כדרכו בכל יום, באמצע הדרך, הורה לנהג שלו לעצור, והצביע מיד לעבר המונית הבאה מולם באומרו בהחלטיות ובנחרצות: "דעו! כי יש מחבלים במונית זו הבאים לעשות פיגוע חס-וחלילה בירושלים". תלמידיו, ביודם כי רוח הקודש מדברת מתוך גרונו של הרב, התקשרו תכף ומיד למשטרה, ודיווחו על המונית שבא יש מחבלים. וכן היה, שתפסום עם חומרי חבלה ונמנע פיגוע גדול.

מעשה היה שפנו לרב מכריו מהעיר חולון והתייעצו עמו לגבי קניית מגרש עבור בית-כנסת. הרב הגיע אליהם מירושלים בכבודו ובעצמו, ובירר עבורם על מקום נוח. והנה, מצאו אדם שאינו שומר תורה ומצוות שהיה לו מגרש מתאים. הרב בא עמו בדברים וביקש כי ימכור את המגרש במחיר נוח בשביל המטרה הנעלה. נענה אותו יהודי ואמר: "אני מוכן להוריד במחיר, בתנאי שיברכני הרב בבן זכר, הואיל ואני אדם מבוגר ולא זכיתי לבנים". ענה לו הרב: "כדי שהברכה תחול, עליך לשמור שבת" כי היא מקור הברכה, והוא תנאי ראשון. נענה אותו יהודי ואמר: "אני מסכים, אבל בעוד שבועיים אתחיל לשמור שבת". ענה לו הרב: "לא קן! אלא מעתה הפסק מיד מחילול שבת, ותזכה לבן זכר". נענה אותו יהודי לבקשת הרב ומיד החל בשמירת שבת, ואכן זכה לבן יחיד כדברי הרב. **ובן זה כיום הנו אחד מגדולי ומרביצי התורה בעיר חולון.**

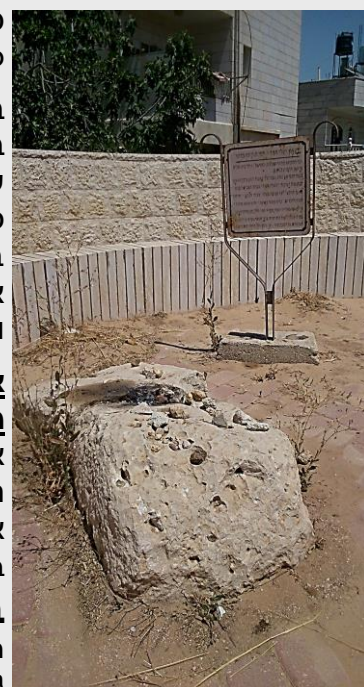
פעם בעת שהרב היה באמצע התפילה, נכנס אדם מעורער בנפשו לביה"כ והחל להכותו מכות נמרצות. הרב לא השגיח בזה כלל כי כל כולו היה שקוע בתפילה. לאחר סיום התפילה שאל בתמימות: "מה היה הרעש כאן?", ועל ההכאות לא שאל, כי לא הרגיש כלל שהיכוהו.

בנו, חכם יצחק מספר שבכל עת שאבא היה מתעורר בלילות באיזו שעה שתהיה, גם באופן שרק כמה דקות קודם לכן נרדם, מיד היה קם בזריזות וחריצות לעבודת ה'. באומרו: "אדם המתעורר בלילה, אין הדבר מקרה הוא אלא אות מהשמים כי הקב"ה מחכה לתורה שלו ולתפילה שלו, ויכול להיות שבזכות כך באותו רגע הציל את כל העולם כולו והכריע אותו לכף זכות. וכמה אחריות יש עליו ועל כלל ישראל בזה". הרב היה הראשון להוציא לאור סדרת סידורים עם כוונות הרש"ש.

הגאון הרב חיים חזקיהו מדיני זצ"ל - נולד בירושלם ב-ז' חשוון ה'תקצ"ג (1832). עוד בשחר טל ילדותו הצטיין בכשרונותיו הנשגבים, בהתמדתו הגדולה ובבקיאותו הנפלאה. בהיותו בן 13 שנים בלבד הוסמך להוראה. בשנת ה'תרי"ג (1852) נפטר אביו ועול הפרנסה הוטל עליו. כיוון שראוהו חכמי ישראל בדחקותו ובמיוחד הראש"ל ר' חיים ניסים אבואלעפיה, קמו לזרזו שיעתיק ממושבו ויסע אל שארי בשרו היושבים בקושטא (איסטנבול). שם במשך 13 שנים עסק בהוראה וגם שימש כדיין.

שם לילות כימים לשקוד על דלתי התורה והעבודה. מילא כרסו בש"ס ופוסקים ראשונים ואחרונים. גאון בנגלה ובנסתר. בעל זיכרון פנומאלי. ענוותן מופלא. בשנת ה'תרכ"ז (1866) בהיותו כבן 33 שנים, נזדמן לקושטה אחד מעשירי ארץ קרים (דרום חוסייה) והפציר בו שיקבל את כתר הרבנות בעיר קרסו בזאר בקרים שברוסיה. משכורתו הדלה היתה בסך ארבעים רובל ורבינו הסתפק כדי מחייתו. ובעת שהשיא את בנותיו, סירב לקבל תוספת מבני הקהילה שהיו עניים (את שלושת בנותיו השיא לתלמידיו, שהתפרנסו כבעלי מלאכה מקומיים בסנדלרות, חייטות וכובענות). רבינו ייסד ישיבה ובה הרביץ תורה.

בשנת ה'תרל"ח (1878) הגיע עד לשערי מוות והוסיפו לו את השם חיים כסגולה לרפואה. בשנת ה'תרנ"ט (1889) שב לארץ ישראל והתגורר בירושלים למשך שנתיים. מאוחר יותר עקב פטירת ר' חיים רחמים יוסף פרנקו (רבה של חברון) עבר לחברון. שם שימש כדיין וכן פתח ישיבה בבית רומנו. נפטר ב-כ"ד כסליו ה'תרס"ה (1904). חי כ-72 שנים. ציונו בחברון. הגויים שהעריצו את רבינו, ניסו מספר פעמים להוציא את גופו הטהור ולקוברו אצלם. שנה לאחר פטירתו התגלה הקבר פתוח. כנראה שהופתעו במהלך החפירה וברחו. הגוף היה שלם כביום הקבורה ממש והתכריכים היו לבנים ללא כל כתם.

אביו: ר' רפאל אליהו. **אמו:** מרת קאלו וידה. **אשתו:** מרת רבקה בת לונא. **מתלמידיו:** ר' בכור הלוי, ר' דוד נתן, ר' חיים שמואל נר, ר' ניסים יאחיה ור' ניסים יוסף אלנקוה. **מרבותיו:** אביו, ר' רפאל אליהו (רבו המובהק), ר' יצחק קובו (חכם באשי), ר' יוסף חיים בורלא (אב"ד ירושלים). **מספריו:** **שדי חמד** - פסקים וחיידושים וכללים בערכין בסדר א"ב (18 כרכים) • **מכתב לחזקיהו** - חיידושים ושו"ת • **אור לי** - שו"ת (לזכר בנו היחיד שנפטר בחייו) • **פקועות שדה** - תוספת ל'שדי חמד'.

בספר "אני תפלה" (ח"א עמ' לח) מביא ששאלו לרבינו איזו זכות הוא תולה שספריו 'שדה חמד' התפשטו כל כך ברחבי תבל? על כך סיפר הוא כי בצעירותו למד בישיבת כולל אברכים שהחזיקו גם גדול בביתו ועל חשבונם, והוא היה מהשקדנים הגדולים וראה חיל בלימודו. התקנא בו אחד, וקנאתו בערה בו, איך הוא מצליח ומתעלה בלימודיו, ואילו הוא אינו רואה ברכה, קנאתו ומדותיו הרעות הביאו לידי כך, עד שיזם עלילה שפלה, **הוא שיחד את המשרתת של הגביר בעל בית המדרש שתוציא שם רע עליו כמעשה אשת פוטיפר**, ואכן בוקר אחד התפרצה לפתע אותה ערלית ופתחה בצעקות שהאברך בבית-הכנסת נטפל לה. קמה מהומה עד שביקשו לסלק אותו מבית המדרש, הגביר שמע מהענין והכריז "הוא אדם קדוש" ומי שימשיך לדבר עליו-שרגלו לא תדרוך פה יותר.

המשיך ה'שדה חמד' עברו כמה ימים ובשעת בוקר מוקדמות, באה אליו אותה גויה מתייפחת בבכי ומספרת: "אתה הרי יודע שהעללתי עליך עלילת זדון תמורה בצע כסף. אבל לא נשאר לי מכל זה מאומה, כי הגביר פיטר אותי, לכן אני רוצה להתוודות ברבים שזה היה עלילה ותמורת זאת תדבר עבורי לגביר שיחזיר אותי לעבודה". בתחילה רצה בעל ה'שדה חמד' לאמץ את העיסקה שכן ע"י כך יוסר הכתם ממנו, אבל לאחר מכן חשב איזה חילול ה' הרי יצא מכך שיתברר שיש איש עם רשעות כזאת. לכן אמר לגויה: "את תשתקי ואני אדבר עבורך עם הגביר" ואז הרגשתי שראשי נפתח והעניקו לי במתנה את מעלות החכמה.

מעשה באשה אלמנה שבאה להזמינו לאירוסין בתה, שאלה "ואיה תערכי את האירוסין?" - "בדירתי" ענתה. "כלום יש מקום בדירתך שכל בני העיר?" אמרה: "בוודאי לא כולם יבואו, מי יפקוד אלמנה כמוני". חזר ואמר: "אפשר שכולם יבואו, בואו וסדרו את האירוסין בביתי" מיד קרא הרב לרעיתו ואמר לה: "מהרי והזמיני את הקהל לביתנו וכל מחסוריה עלינו".

"אלמלא ידעתי את המחבר שהוא חי עמנו היום, הייתי אומר כי אחד מהראשונים הוא". כך העיד רבי בצלאל הכהן מווילנא (אורות ממזרח עמ' קנח) קשה להאמין כיום כיצד איש אחד יצר את כל ספרי "שדה חמד" על שפעת כרכיו, ללא עזרת מחשב ללא עזרת צוות אלא רק במתת אלקים אשר חננו בתפיסה נפלאה, ובזכרון פנומאלי בחינת "בור סוד שאינו מאבד טיפה" וכמובן בכח שקידתו הנדירה.

בספר זכרונות לרבי משה בלוי ("על חומתיך ירושלים") מביא מעשה מופלא שקרה כשנה וחצי לאחר פטירתו: "בקיץ ה'תרס"ו הזדמנתי לחברון-והנה רעש בעיר מישהו חזר מבית העלמין, וראה את קברו של הגאון בעל ה"שדה חמד" פתוח, (הגויים העריצו מאוד את הרב וניסו לא אחת להוציא את גופו הטהור ולקוברו אצלם) ותהום כל העיר, וכל התושבים יצאו לבית העלמין והנה נתגלה שמי שהוא חפר את העפר מקברו וניסה להוציא בכוח את גופת המנוח זצ"ל במשכו אותו ברגליו, הפושעים כבר הופתעו כנראה באמצע מלאכתם וברחו. וראו זה פלא, הגוף היה שלם כביום הקבורה ממש, והתכריכים היו לבנים כשלג בלי כל כתם, לא שלטה בגוף קדוש זה רימה, ולא נתנון משך יותר משנה תמימה ויהי הדבר לפלא נורא, חברי החברה קדישא סתמו שוב את הקבר, ורבינו חברון גזרו ליום המחרת "תענית ציבור" וסליחות התעוררות היתה גדולה מאוד.

הגאון הרב אהרון יהודה ליב שטיינמן זצ"ל - נולד ב-י"ד חשוון ה'תרד"ע (1913) בקמניץ (הוריו היו תושבי בריסק ובגלל המצב לפני מלחמת העולם הראשונה התגוררו אצל הורי אימו). בילדותו למד בת"ת המקומי ונודע לעילוי. כשהיה כבן 11 שנים התחיל את לימודיו בישיבת 'תורת חסד' בבריסק. בגיל 16 נסע לקוברין ללמוד. בהמשך למד בישיבת קלצק וישיבת 'תורת חסד'. בשנת ה'תרצ"ז (1937) לאחר שקיבל צו גיוס לצבא הפולני (על אף שהיה אמור לקבל פטור בגין אחיו ששירת בצבא) שינה את שם משפחתו (שטימן) כדי להציג את עצמו כבן יחיד ולהשיג פטור. אולם המהלך נכשל, ובעקבות זאת עבר לשוויץ עם שני נכדיו ר' חיים סולובייצ'יק (ר' משה ור' אריה לייב גליקסון), שם למד ולימד. בזמן מלחמת העולם השנייה איבד את משפחתו, והוא נלקח למחנה העבודה בשאונברג. לאחר נישואיו התגורר בלוגאנו.

בקיץ ה'תש"ה (1945) עלה לארץ. כעבור חצי שנה מונה לראש ישיבת 'חפץ חיים' בכפר סבא. באלול ה'תשט"ו (1954) מונה כראש ישיבת פוניבז' לצעירים. בשנת ה'תשכ"ה (1964) מונה כראש כולל פוניבז'. בשנת ה'תשל"ח (1977) הקים את ישיבת 'גאון יעקב' ובה שימש כראש ישיבה. בשנת ה'תשמ"ט (1988), הוזמן ע"י הרב שך לכהן במועצת גדולי התורה של דגל התורה. יזם וסייע בהקמת רשתות כוללים שבהם אלפי אברכים, כגון: 'עטרת שלמה', 'יששכר באהליך' ו'מגדל עוז'. בשנת ה'תשנ"ח (1997) ייסד את ישיבת 'אורחות תורה'. הקים עם ר' יעקב אריה אלטר, האדמו"ר מגור, את רשת מוסדות החינוך 'נתיבות משה'. **ענותן. הגאון ר' חיים קניבסקי אמר על רבינו שיש לו רוח-הקודש. שקדן מופלא. וותרן מופלא.** נפטר ב-כ"ד כסליו ה'תשע"ח (2017). חי כ-104 שנים. ציונו בבני-ברק.

אביו: ר' נח צבי (שימש כמלמד ושמש ביה"כ 'חברה לוויה' בבריסק). **אימו:** מרת גיטל פייגא (בת ר' משה אליהו גיבורנובסקי). **אשתו:** מרת תמר (בת ר' שמאי קורנפלד מחסידי גור. נישאו בטבת ה'תש"ד-1943). **מרבותיו:** ר' יצחק זאב הלוי סולובייצ'יק, ר' משה סוקולובסקי, ר' אברהם יעקב גורדון (המשגיח), ר' פסח פרוסקין, ר' שלמה מטות, ר' ישראל חיים קפלן. **חברותא:** ר' שאול קרליץ, ר' משה יהודה שניידר. **מתלמידיו:** ר' יוסף רוזנבלום (ר"י 'שערי דבורה' (נישאה לר' זאב ברלין, מייסד וראש ישיבת 'גאון יעקב' בבני ברק), ר' משה (ר"מ בישיבת 'עטרת שלמה'), ר' שרגא נח (ר"י לצעירים 'קהילות יעקב' בבני ברק. חתן ר' חיים קניבסקי), מרת טובה ציפורה (נישאה לר' דב שפירא, ר"י 'יד הלוי' בירושלים). **מספריו:** **איילת השחר** - חידושים על מסכתות התלמוד, על התורה ועל הגדה של פסח • **חסד ומשפט** - על מסכת סנהדרין • **ימלא פי תהילתך** - שיחות מוסר • **מפקודיך אתבונן** - שיחות לימים נוראים • **עזי ומגיני** - על מתן תורה.

לפני למעלה מחמישים שנה, עת כיהן רבינו, כראש ישיבת 'כפר סבא', שהתנהלה על ידי 'צעירי אגודת ישראל', סוכם עימו על גובה השכר החודשי, שיינתן לו, אך מצבה הכלכלי של הישיבה לא איפשר לה לעמוד בהתחייבות. רבינו לא אמר מילה, ואף לא רמז בעניין. כיצד פירנס את ביתו אז? מאכלים מבושלים ירדו מעל שולחנם של בני הזוג שטיינמן במשך כל ימות השבוע! גם בשבת, בזמן שכל ישראל מענגים את שולחנם בבשר ודגים, להם לא היה במה לרוכש מצרכים יקרים אלו... כך סיפרה לימים הרבנית הצדקת מרת תמר ע"ה לנכדיה: "ביום שישי הייתי הולכת לשוק וקונה שני חצילים. פרסתי אותם לפרוסות וטיגנתי אותם. לאחר שרבינו קידש על היין ובצע את לחם המשנה, הגשתי לו מנת 'דגים' - פרוסת חציל מטוגן. כשסיים לאכול, הוא שר זמירות, אמר דברי תורה ערבים, ואז הגשתי לו מנה 'בשרית' - פרוסת חציל מטוגן... כך לא שבת אחת ולא שתיים, לא שנה ולא שנתיים! במשך שש שנים רצופות! שבת אחרי שבת, אכלנו חלה וחציל בתור דגים ובתור בשר..."

כעבור שש שנים התמנה להנהלת הישיבה מנהל חדש צעיר ונמרץ. כששמע כי בבית רבינו אוכלים חצילים בשבת, מיהר ביום שישי ובא לרבנית, והגיש לה מעטפה עם כסף, שיספיק לקניית עוף ודג לכבוד השבת... היא לא סיפרה לבעלה הגדול, כי חפצה להפתיע אותו. בסעודת שבת לאחר שבצע על החלה, הגישה לו... **מנה אמיתית של דג!** רבינו לא שאל מאומה ואכל את הדג, אבל, כשהוגשה לו גם מנת העוף התעניין, מניין היה לה הכסף לקנות מוצרים יקרים שכאלו...

היא השיבה בשמחה, כי המנהל החדש נתן לה את המגיע להם... רבינו הררה מעט ופנה לרעייתו ושאל אותה: "האם החצילים היו לך כל כך רעים?". היא ענתה בנחרצות: "לא!" - "אם כן", פסק בעלה הגדול, "חבל על כספי הישיבה, במוצאי שבת קודש השיבי את יתרת הכסף, ונמשיך לענג את השבת בחצילים..."

פעם, כשלא היה כסף למשכורות נוצר מצב, שהרמ"ם לא קיבלו משכורות במשך תשעה חודשים! לבסוף, כשהגיע הכסף, ויתר רבינו על המגיע לו, באמרו, שהרי על לימוד התורה אינו לוקח כסף, וכל מטרת הלקיחה היא, כדי שיוכל לחיות ולהתפרנס. הוא הרי נשאר בחיים כל החודשים האלה, ואין הוא זקוק עתה לכסף זה... (הגש"פ בצלו חמדתי)

דוע לבני הבית כי לרבינו אין 'חוש ריח', ולכן ב'הבדלה' במוצש"ק אינו מברך בעצמו על הבשמים. וסיפרה הרבנית ע"ה שלא היה זה מלידה אלא לאחר נישואיהם גרו בשוויץ, ועל יד ביתם היה בית עבודה זרה, והיו מקטירים שם תמיד לעבודה זרה כל מיני מרקחות של בשמים, והריח היה מתפשט בכל האזור, ומאוד מאוד כאב לבעלה הגדול, שצריך להריח ריח של עבודה זרה, ולא ידע את נפשו מצער, עד שיום אחד התפלל וביקש בתחנונים מהקב"ה, שיטול לו את 'חוש הריח', ולאחר יומיים בא לרבנית בשמחה וסיפר לה, שאכן שמע הקב"ה את תפילתו, וכבר אינו מריח כלום.

הרב מקובל רפאל אברהם שלום מזרחי שרעבי זצ"ל הידוע בכינויו הרא"ש- נולד בירושלים בשנת ה'תקל"ה (1774). כיהן כראש ישיבת המקובלים 'בית א-ל' (מעניין לציין שגם אביו, וסבו שימשו כראש ישיבת המקובלים 'בית א-ל'). **גאון בתורה בנגלה ובנסתר. התפרסם כעושה נפלאות וכונה 'בעל הנס'.** בעל יראת שמים עצומה. נפטר ב-כ"ה כסליו (יום ראשון של חנוכה) ה'תקפ"ז (1826). חי כ-51 שנים. ציונו בהר הזיתים (בחלקת החסידים) בירושלים.

אביו: ר' חזקיהו יצחק. **סבא (מצד אביו):** המקובל ר' שלום שרעבי (הרש"ש). **סבא (מצד אמו):** ר' יצחק קובו הראשון. **אמו:** מרת שמחה. **מרבותיו:** אביו, ר' חזקיהו יצחק שרעבי. **מתלמידיו:** ר' ידידיה רפאל אבולעפיה (שימש כראש ישיבת המקובלים 'בית א-ל'), ר' חיים אברהם גאגין. **מספריו:** דברי שלום- על עץ החיים ושמונה שערים של ר' חיים ויטאל, דרשות קבליות, כוונות התפילה ודינים ומנהגים.

מעשה בבחור ספרדי, שחי בעיר העתיקה בירושלים בדורו של ראש המקובלים, רבי רפאל אברהם שלום מזרחי שרעבי, נכדו של הרש"ש הקדוש זיע"א. פרנסתו של אותו בחור מחנות מכולת שהייתה ממוקמת מול ישיבת "בית אל" והיה מתנהג כחסיד וצדיק, עד שהיו אנשי העיר מלגלים עליו וקוראים אותו בצחוק בשם "חכם שמואל", והוא שומע חרפתו ואינו משיב.

יום אחד הגיע מסוריה יהודי עשיר גדול, אשר רצה לזכות בהונו לחיי עולם הבא, ולכן הגיע לפני רבינו רפאל ואמר לו, **שברצוני לתמוך בו מהונו הרב.** שמע זאת רבינו ואמר: "כאן יש יהודי חנווני ירא שמים בתכלית ומתפרנס בדוחק. **לך ותאמר לו, שמהיום הוא יספק לחכמי הישיבה כל צרכיה, וכבודו ישלם לו מדי חודש בחודשו עבור סחורתו.**" שמע זאת אותו אדם והסכים בשמחה רבה. העשיר חזר לארצו ובכל חודש היה שולח כסף עבור הוצאות הישיבה.

והנה, חודש אחד לא הגיע הכסף. אמר החנווני לעצמו: "אך מקרה הוא" והמתין. בחודש לאחר מכן שוב לא הגיע כסף, ולשמואל החנווני לא היה מה לתת להם, שהרי גם מה שכבר סיפק להם היה בהקפה, ולכן גם הוא בעצמו היה כעת בעל חוב. בלב כבד בא וסיפר לרבינו, את מה שאירע. אמר לו הרב: "זה בוודאי לא סתם מקרה, בוא ונלך לראות בשלומי".

קמו שניהם ונסעו לסוריה. הגיעו לביתו של העשיר ומצאוהו חשוק, ואשתו יושבת ובוכה. שאל הרב לפרש הדבר. ענתה ואמרה: "**המושל בעיר רשע גדול, וכבר זמן רב שנתן עינו בממונו של בעלי. לפיכך העליל עליו עלילה והביאו אותו לבית האסורים.**" כעס הצדיק ושאל: "היכן ביתו של המושל?". אמרה לו: "סכנה גדולה ללכת שמה, שומרים רבים סביב ביתו וצריך היתר מיוחד כדי להיכנס". הרב לא שמע אליה, לקח את הכתובת ואמר לחכם שמואל: "בוא עמי ולא תפחד, ה' ישמרנו!".

הלכו והגיעו לפני מחנה השומרים הראשון, עשו את דרכם פנימה, ולמרבה הפלא אף אחד מהשומרים לא פצה פה, אולי גם לא ראו אותם. עברו גם את המחנה השני ושוב חזר המעשה על עצמו. אף אחד מן השומרים לא פנה אליהם. הם המשיכו בדרכיהם, והנה כבר נכנסו לתוך גנו של המושל, והוא יושב בכיסאו.

תכף כשראה אותם נכנסים, מיד רץ אליהם, לפני שייכנסו לבית ושאל בהכנעה: מה בקשתם ולשם מה באו? אמר לו הרב: "היכן יהודי פלוני? תאמר לי מה פשעו?". ענה המושל: "**שום פשע! תכף אני שולח אותו חזרה לביתו.**" "והיכן כל ממונו והונו?" הקשה הרב. גם את הכסף אשלח עמו חזרה אל ביתו, לא אחסיר ממנו דבר!", השיב המושל.

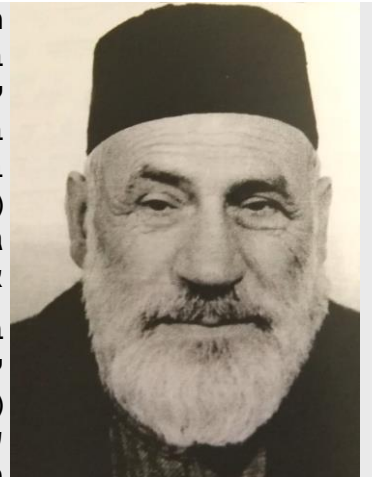
חכם שמואל עומד ומשתומם: "**מה קורה כאן? כיצד נכנע כך המושל לפני החכם, שאינו מכירו ולא ראהו מעולם!?!.**" הדברים היו נשגבים מבינתו. ואכן תוך שעה, קיים המושל את הבטחתו. הוא שלח את היהודי בכבוד רב אל ביתו עם כל רכושו. **ותהום כל העיר על דבר הפלא הזה.**

כמובן, העשיר התנצל בפני חכם שמואל ושילם כמובן עבור כל מה שהגיע לו. ובינתיים ראה חכם שמואל את כל השפע שיש שם בסוריה, והנה מחירו זול כחצי מהמחיר בירושלים, החליט לנצל אותה הזדמנות, ולכן עמד וקנה ומילא **שש עגלות בסחורות ושכר גוי שיוליך אותם עמם לירושלים.**

בדרכם אמרו לגוי: "**כעת חצות לילה, אנו נעצור לתפילת חצות, ואתה תמתין לנו מעט.**" ישבו שניהם וערכו 'תיקון חצות' בבכיות, נוראות, ולא שמו לב למתרחש סביבם. כשסיימו להתפלל ולשפוך צוקם לפני שוכן מרומים, **שמו לב, כי הגמלים יחד עם כל הסחורה, שרכש שם נעלמו יחד עם הגוי.**

אמר רבי רפאל לחכם שמואל: "אל תצטער כלל! שב ואמור שירות ותשבחות וה' יעזור!". **בינתיים עשה הרב מה שעשה, ואחר כמה זמן, חזר הגוי יחד עם הגמלים וכל הסחורה שעליו, והוא בוכה.** שאלו רבי רפאל: "איפה היית ומה עשית?". ענה הגוי: "**בעת שישבתם להתפלל אני נמנמתי, לפתע באו שלושה שודדים וחרבם בידם, סתמו את פי, וקשרו את ידי ולקחו אותי בשבי ואת הגמלים וכל הסחורה עימם. לפתע פתאום הגיעה רוח חזקה ועצומה. היא הרימה את השודדים והשליכה אותם למרחקים. הפלא הגדול היה, שהרוח לא הרימה את הגמלים והסחורה. ומיד שראיתי כך, התחלתי להודות לאלוקים וברחתי כל עוד נפשי בי ושבתי אליכם.**"

"ומדוע אתה בוכה?" שאל הרב. "מכיוון שפחדתי מהרוח, שלא תיקח גם אותי, וכעת שניצלת, בוכה אני משמחה!" ענה הגוי. בדרך, אמר הרב לחכם שמואל: "**דע לך ידידי החסיד, שבעוד חודשיים אני קרוי לישיבה של מעלה, לכן לא תגלה, את מה שראית אצלי עד יום פטירתך, רק בתוך ההספד שתישא בהלווייתך, תאמר להם, מה שראו עיניך.**" ואכן כפי שאמר הצדיק כך היה. רבינו התבקש לבית עולמו וחכם שמואל פרסם את שאירע.

המקובל הרב אברהם מרדכי נסים הררי רפול זצ"ל - נולד ב-ט"ו ניסן ה'תרנ"ה (1895) בירושלים העתיקה. את ראשית חינוכו קיבל בת"ת בשכונת הבוכרים. בתום לימודו עבר ללמוד בישיבת 'אוהל מועד'. אחר נישואיו המשיך בשקידתו הרבה, עלה ונתעלה מאוד. בימי מלחמת העולם הראשונה (שנים ה'תרע"ד-ה'תרע"ח 1914-1918), למרות שהיה מטופל בילדים קטנים ובחוסר כל, לא הרפה מלימוד התורה הקדושה. בשנת ה'תרע"ה בחודש אייר (1915) התכנסו גדולי החכמים לצורך תיקון, ורבינו על אף גילו הצעיר (20 בלבד) נכלל בין גדולי המקובלים הגאונים - ר' שאול קצין, ר' חיים שאול דוויק הכהן, ר' אברהם עדס, ר' אברהם טוויל הכהן, ר' עזרא הררי רפול, ר' ראובן שרבאני, ר' שמואל בוחבוט ועוד.

בשנת ה'תרפ"ג (1923) נפתחה ישיבת 'פורת יוסף' בירושלים בעיר העתיקה ורבינו החל ללמוד ונמנה עם בוגריה. בשנת ה'תשט"ז (1955) עבר ללמוד בישיבת 'עוז והדר' שגאולה (לאחר שהישיבה נחרבה ע"י הירדנים). סיפרו חכמי המקובלים, שכל שאלה בזוהר הקדוש שהיה מוקשה עליהם היו פונים לרבינו ומיד היה מצוין את המקור המדויק תוך כדי שהיה מצביע על הדף והשורה בבקאות מדהימה. וכן העיד הגאון ר' עובדיה יוסף זצ"ל: **"כל מה שהיינו מחפשים בדברי רבותינו בש"ס ובמדרשים ולא מצאנו- שואלים היינו את ר' אברהם רפול, והיה עונה לנו ומאיר את עינינו"**. גאון בנגלה ובנסתר.

כשהיה בגיל שלושים, איבד את ראייתו בעין. רבים פנו אליו ונושעו. כשבאו אליו וביקשו את ברכתו, נהג לומר: **"תתפלל אתה, ואני אנסה להתפלל"**. אם יעזור ה' יתברך - תתקבל התפילה". ואכן, **תפילותיו לא שבו ריקם**. פניו הפיקו שמחה תמידית. אולם כשדיבר על מעמד יום הדין שאדם עתיד לתת לפני הקב"ה, היה פורץ בבכי. יגע רבות בחינוך צאצאיו לתורה. גמל חסד עם הרבים. כששמע על חולה מסוכן או חלילה על אסון שהתרחש, בכה בכי מר. העיד עליו הגאון ר' אברהם מונסה: **"מקובל עלינו מזקני דור שעבר, שר' אברהם רפול אינו מוגדר כירא חטא, אלא אינו יודע מה זה חטא!"**. מידת האמת הייתה נר לרגליו.

היו לו למעלה מעשרה אירועים מוחיים, אולם בחסדי הבורא שום אירוע לא השפיע על כושר שכלו. לפני פטירתו עבר ניתוח במח, הפרופסור המומחה העיד שמעולם לא ראה אדם בגיל כזה שתאי השכל במוחו זכים וצלולים ללא פגם. גם בזמני זקנה ושיבה, שהיה חולה ותשוש, כל אימת שהיו באים לבקרו, דיבר רק בדברי תורה. התבקש לבית-עולמו בליל כ"ה כסליו ה'תשנ"ב (1991). חי כ-97 שנים. באותו יום ירדו גשמי זלעפות משמים. ציונו בהר המנוחות בירושלים.

אביו: ר' עזרא הררי רפול (מחכמי ארם צובא שבסוריה, המשפחה הגיע לחלב שבסוריה בעקבות גירוש ספרד). **אמו**: מרת שמחה. **אשתו**: מרת שרה (בת ר' יוסף זכאי, נישא ב-י"ב תשרי תרע"ד - סיפרו עליה כי מעולם לא הרימה את קולה, התרחקה מכעס ומחלוקת, ותמיד חיה בשלום עם כל הסובבים עימה). **מרבתינו**: הגאון ר' רפאל שלמה לניאדו, ר' חיים שאול דוויק הכהן (גם פשט וגם סוד), ר' עזרא עטיא. **חברותא**: ר' שלום לופס (רבה של עכו במשך 46 שנים). **בנו**: הגאון ר' יוסף. **מספריו**: **יאמרי אברהם** - חידושים, רמזים, גימטריות ופרפראות לפי סדר פרשיות השבוע, וענייני תפילה ומועדים.

רבינו נהג למצוא גימטריות ופרפראות בחוכמה רבה. בכל נושא היה מוצא רמז כלשהו בראשי תיבות או בגימטריות. כאשר שאל לשמו של אדם, מיד מצא פסוק או פתגם הקשור לשמו. לפעמים נהג להשיב בגמטריא והתפלאו כולם על כך שממש כנבואה הייתה יוצאת מפיו. יהודי אחד שהגיע לבית הרפואה 'ביקור חולים' לאחר שלקה בדלקת ריאות קשה. לאחר שעבר בדיקות מקיפות על ידי הרופאים במשך זמן מה נלאו הללו למצוא לו תרופה למחלתו. בלית ברירה שוחרר הנ"ל בעודו חולה, והנה עם יציאתו מבית הרפואה פגש את רבינו. בצר לו סיפר על מחלתו ועל העובדה כי ידם של הרופאים קצרה מלהושיע. היה זה בחודש אדר, והרב אמר לו מיד כי אין לו לדאוג, שכן המלה **אדר** הינה ר"ת **אין דלקת ריאות**. ואכן מדברי רבינו לא נפל דבר, **ותוך זמן קצר הלה יצא מכלל סכנה והתרפא לחלוטין ללא נטילת תרופות כל שהן**.

ביום שישי אחד אמר רבינו לבני ביתו: "מדוע היום מעונן כל כך עד שאי אפשר לראות דבר?". התבוננו הללו ולא הבינו מדוע רבינו אומר זאת, **שכן הראות הייתה טובה למדי**. לאחר דקות ספורות הוברר ל"ע כי **ראייתו של רבינו אבדה כמעט לחלוטין!** ולמעט צללים כבדים אינו מבחין במאומה. מיד רצו להבהילו לרופא עיניים שיבדוק את רבינו. אולם הצדיק אמר להם: "לשם מה לקרוא לפרופסור? הרי ישנה סגולה לראייה שאמרו רבותינו, **והיא להביט על היין של הקידוש ועל נרות שבת בשעת הקידוש**". ואכן בליל שבת לאחר שהתבונן דקות מספר על הנרות ועל היין **ביקש שיביאו לו את הספר 'חוק לישראל' והוא החל לקרוא בו כבימים ימימה שכן חזר לו מאור עיניו**.

פעם אחת נכנס אברך אחד לרבינו וסיפר, שאמו חולה זמן מה ומאושפזת בבית הרפואה וצריכה לעבור ניתוח וביקש מרבינו שיתפלל עבורה לרפואה שלמה. הצדיק השיב כי כעת עליו למסור שיעור בישיבת 'פורת יוסף' שיחת מוסר לתלמידיו וכדי שלא יהיה ביטול תורה, יתפלל עליה בעז"ה לאחר השיעור. בשעה אחת וחצי כששב רבינו לביתו, התפלל לרפואה שלמה על אימו של אותו אברך ועשה פדיון עבורה ב-160 מטבעות כסף. לאחר הפדיון מקבל רבינו שיחת טלפון מבית החולה כאשר בנה האברך נמצא בצד השני **ומספר לרבינו בהתרגשות כי בדקות האחרונות חלה הטבה משמעותית במצב בריאותה של אימו והרופאים הסובבים אותה אינם מבינים כיצד אירע הנס הגדול!**

מסופר על הגאון המקובל ר' אברהם עדס זצ"ל, כי פעם חלתה אשתו הרבנית צלחה ע"ה אנושות. אסף ר' אברהם עשרה תלמידי חכמים מופלגים שיקראו לרפואתה את כל ספר התהלים בלי דיבור עם כוונת השמות (סגולה בדוקה וידועה לרפואה). הצעיר שבהם היה רבינו אשר בחרו ר' אברהם עדס, שהיה ידוע כבעל רוח-הקודש, כי יהיה במנין המתפללים לרפואת אשתו.

אנו מבקשים ממי שיש לו תמונות טובות יותר של
הצדיקים או של הקברים או אם לא שמנו את תמונת
הצדיק או הקבר ויש לו תמונה, אנא שלחו למייל
PnineZadikim@gmail.com

למעוניינים לקבל את העלון ישירות למייל, יש לשלוח
בקשה PnineZadikim@gmail.com

כל החומר נלקח
מעלון 'פניני עין-חמד' משנים עברו
לקבלת עלון פניני עין-חמד,
יש לשלוח בקשה למייל:
PnineEH@gmail.com

העלון מוקדש לרפואה והצלחת רחל ברכה בת פדילה דליה הי"ו ובני-ביתה
ולהצלחת כל עם ישראל ובתוכם יוסף ליאור בן דליה אפרת ומשפחתו
והצלחה בכל העניינים וכן בחינוך הילדים